

BUDAKESZIERDŐ • CSILLEBÉRC • FARKASRÉT • FARKASVÖLGY • ISTENHEGY • JÁNOSHEGY • KISSVÁBHEGY • KRISZTINAVÁROS • KÜTVÖLGY
MAGASÚT • MÁRTONHEGY • NÉMETVÖLGY • ORBÁNHEGY • SASHEGY • SVÁBHEGY • SZÉCHENYIHEGY • VIRÁNYOS • ZUGLIGET

Hófehér mesevilág a Hegyvidéken

5. oldal

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

EZ A PLAKÁT ÉLETET MENTHET

HA SEGÍTSÉGRE SZORULÓ HAJLÉKTALAN EMBERT LÁT,
TELEFONÁLJON!

2 +36 1 338 41 86

Segítsünk rászoruló embertársainkon!

3

Lakossági parkolási engedélyek 2026-ra

Még jó néhány napig a tél marad az úr

3. oldal

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

Amilyen váratlanul, ugyanolyan hevesen tört ránk a tél. A sok hó azonban nemcsak örömet és szépséget, hanem némi kötelező feladatot is jelent, sőt a kiszolgált karácsonyfákat is mostanában tesszük ki az utcára, aminek szintén megvannak a maga szabályai. Persze a fehérbe borult táj és a régen látott hómenyiség a szokásosnál is több embert vonz a szabadba, a Normafánál például még hétköznap délelőtt is komoly embertömeget tudtunk fotózni. A pillanatnyi (hó)helyzetről és a fontosabb teendőkről készült összeállításunk a 3. oldalon olvasható.

6

Harminchat év tehetséggondozás

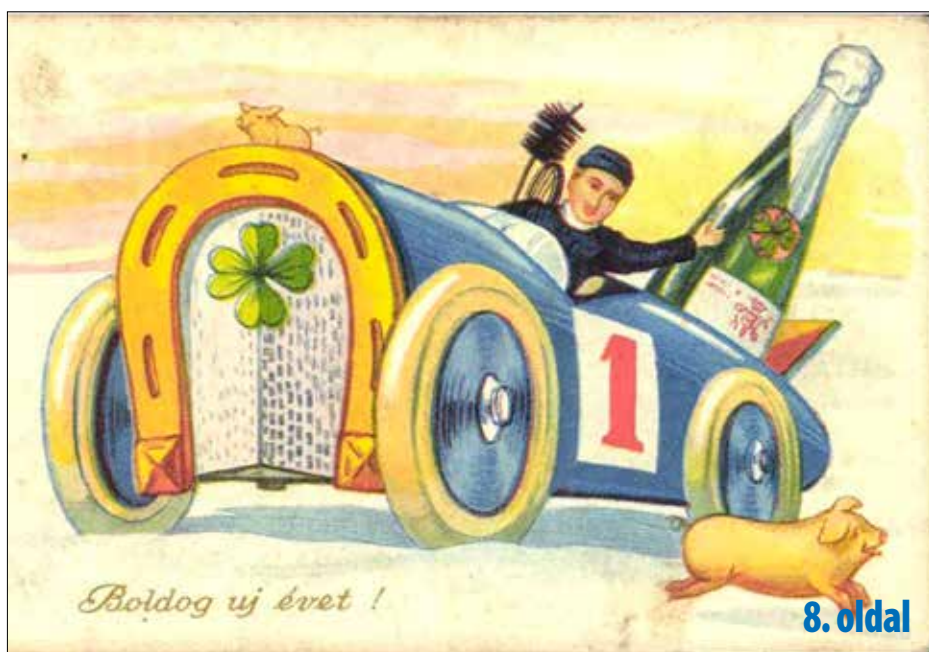

9

Az első nő, aki Zsoldos Péter-díjat kapott

Így kívántunk anno boldog új évet

Több ezer darabos képeslap-kollekcióval rendelkezik a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény. Ennek jelentős része a XII. kerület jellegzetes épületeit és helyszíneit ábrázolja, ám sok olyan is van, ami az ünnepekhez kapcsolódik. Ezek közül talán az újévi képeslapok a legizgalmasabbak.

8. oldal

13

Műsorvezetők, akiket a szívünkbe zártunk (?)

Segítsünk fedél nélküli embertársainkon!

Plakátkampányt indított a XII. kerületi önkormányzat a brutálisan hideg időben is az utcán élni kényszerülő emberek védelmében. A kezdeményezéshez csatlakozott az I., a II. és a XI. kerület is,

Négy budai önkormányzat és a hajléktalanellátó szervezetek fogtak össze a társadalmi kampányban

így Buda nagyobb részén létrejött az összefogás, a manapság sajnos egyre kevésbé fontosnak tartott szolidaritás.

Figyelemfelhívás és segítség – ezek a kulcsszavak! Az önkormányzat arra kéri a lakókat, hogy fokozottan figyeljenek fedél nélküli embertársaik-

A legfontosabb, hogy senki se maradjon segítség nélkül

ra, és ha segítségre szoruló esettel találkoznak, hívják a krízisautóval is rendelkező Menhely Alapítvány és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat diszpécserszolgálatát a +36-1/338-4186-os telefonszámon. Erre buzdítanak a XII. kerület frekvenciá-

csomópontjain kihelyezett plakátok is *(lásd cikkünk mellett – a szerk.).*

A cél tehát az, hogy a téli krízisidőszakban, amikor a nagy hideg különösen veszélyezteti az utcán

élő védtelemeket, támogatáshoz jussanak a rászoruló. Ennek érdekében a négy önkormányzat együttműködik a hajléktalanellátó szervezetekkel, hogy senki ne maradjon segítség nélkül.

Kocsik Tekla hegyvidéki alpolgármester elmondta, hogy a kampány elnevezése – „Ez a plakát életet menthet” – korántsem túlzás, nem üres szlogen, hanem tény: „Nem egy újabb elszigetelt akciót indítunk, hanem társadalmi kampányt, a szó komplex értelmében: olyat, ami egyszerre van jelen a köztereken, az információs felületeken és az online térben, és aminek egyetlen, világos célja van – hogy segítséget lehessen kérni és adni, amikor arra szükség van.”

Az alpolgármester emlékeztetett, hogy a tél, a hideg, a fagy minden évben valós veszélyt jelent a hajléktalan emberek számára, és sokszor nem az a kérdés, hogy van-e segítség, hanem az, hogy időben érkezik-e. „Ez a kampány erről szól! – hangsúlyozta. – Arról, hogy ne menjünk el egymás mellett. Arról, hogy tudjuk, mit teherünk, ha bajt látunk.”

M.

EZ A PLAKÁT ÉLETET MENTHET

HA SEGÍTSÉGRE SZORULÓ HAJLÉKTALAN EMBERT LÁT, TELEFONÁLJON!

+36 1 338 41 86

ESZMÉLETLEN, SÉRÜLT VAGY ERŐS FÁJDALOMRA PANASZKODÓ EMBERHEZ MINDEN ESETBEN AZONNAL HÍVJON MENTŐT! A MENTŐK HÍVÓSZÁMA AZ ORSZÁG EGÉSZ TERÜLETÉN: 104

Mit jelent fiatalnak lenni?

Lustaság, öröm, zene, tánc, játék, imádok nevetni – ezek a vidám színekkel festett feliratok jelentek meg nemrégiben az egyik Gesztenyés kerti padon. Jellegéből adódóan akár a „kétfarkúak” városfelújítás akciója is lehetne, de a „tettesek” ezúttal nem a „passzivisták” voltak.

Egy újszerű kezdeményezés, az úgynevezett intergenerációs mesekör keretében találtak egymásra a Kiss János altábornagy utcai idősklub tagjai és a Budai Gimnáziumba járó diákok.

„A kerület megújult civilpályázata és ennek részeként a generációkat áthidaló közösségi programok támogatása adta az ötletet, hogy mese- és művészetterápiás foglalkozásokat szervezzünk időseknek és fiataloknak. Az volt a célunk, hogy a két generáció tagjai megosszák egymással az érzéseiket, gondolataikat, tapasztalataikat, és ezáltal egy kicsit közelebb kerüljenek egymáshoz” – mondta el lapunknak Lakner Zsófia mese- és művészetterapeuta, családszociológus, aki a Rubeus Egyesület képviselőjében, Gyarmati Andrea szociológussal, idősellátási szakértővel közösen dolgozta ki a koncepciót, és tartotta meg a foglalkozásokat.

Örök ifjúság vize, horoló és FOMO

Tavaly október óta nyolc alkalommal találkoztak a nyugdíjasok a középiskolásokkal. Legelőször az örök ifjúság vizéről szóló népmese történetéből kiindulva beszélgettek arról, mit jelent fiatalnak és idősnek lenni, és

szűrték le a tanulságot: attól még, hogy valaki megöregszik, lélekben fiatal maradhat.

A következő összejövetelen egymás történeteit hallgatták meg, valamint olyan szavakat, kifejezéseket tanítottak meg a másik generáció képviselőinek, amiket a két különböző korosztály nem ismer. A diákok csak pislogtak a horoló és a rocska szó hallatán (fiatalabb olvasóink kedvéért: gyomirtásra való kéziszerszámról és fejlődényről van szó), míg az időseknek – és töredelmesen bevallva: e sorok írójának is – az okozott fejtörést, mi is az az ick, vagy a FOMO.

Most már tudjuk, hogy az ick azt a pillanatot írja le, amikor az illető egy apróság hatására elveszti az érdeklődését a randipartnerre iránt, kiábrándul belőle. A FOMO pedig az angol *fear of missing out* kifejezés rövidítése, és arra a jelenségre utal, amikor valaki folyamatosan követni szeretné a különböző történeteket,

nehogy kimaradjon valamilyen – általában szórakozási – lehetőségből. Bár ezek a situációk inkább a mai fiatalok életvitelére jellemzők, az idősebbek reakciójából arra lehetett következtetni, hogy őket is hasonló dolgok foglalkoztatták ifjúkorukban.

A férfiak is sírnak titokban

A nyugdíjasklub tagjai és a diákok, ahogy összeszoktak, egyre több személyes témáról tudtak

Két generáció találkozásait tette emlékezetessé a Gesztenyés kerti padfestés

felszabadultan beszélgetni. Szó esett egyebek mellett a jó házasság titkáról, a párkapcsolati konfliktusok kezeléséről, a haragról és a sírásról – az idősebb férfiak elárulták, néha még ők is szoktak sírni, igaz, csak titokban.

A búcsúzás – a szakítás, az elengedés, szeretteink elveszté-

se – nehéz témáját szintén együtt dolgozták fel a résztvevők. A közös beszélgetések egyik záróeseményeként pedig kifestettek egy padot a Gesztenyés kertben, és arra utaló feliratokat – „lustaság, öröm, zene, tánc, játék, imádok nevetni” – pingáltak a deszkákra, hogy mit is jelent számukra fiatalnak lenni.

„A gyerekek sok hasznos tanácsot kaptak az idősektől, és személyes történeteket hallhattak arról, hogyan lehet tanulni

– nehéz témáját szintén együtt dolgozták fel a résztvevők. A közös beszélgetések egyik záróeseményeként pedig kifestettek egy padot a Gesztenyés kertben, és arra utaló feliratokat – „lustaság, öröm, zene, tánc, játék, imádok nevetni” – pingáltak a deszkákra, hogy mit is jelent számukra fiatalnak lenni. „A gyerekek sok hasznos tanácsot kaptak az idősektől, és személyes történeteket hallhattak arról, hogyan lehet tanulni

és megerősödve felállni az élet nehézségeiből” – összegezte tapasztalatait Lakner Zsófia. Hozzátette, hogy az időseknek is sokat jelentett a fiatalokkal együtt töltött idő: leginkább azt, hogy általuk ők is fiatalnak éreztették magukat.

-ko-

Rezsitámogatás segít a téli hónapokban

A Hegyvidéki Önkormányzat kiemelt célja gondoskodni azokról, akiknek nehézséget okoz a téli hónapok közüzemi kiadásainak megfizetése. Erre szolgál a havi 13 000 forintos téli rezsitámogatás. A támogatás jövedelmi jogosultsági feltétel teljesülése esetén állapítható meg. **A jövedelemhatárok 2026. január 1-jétől emelkedtek.** Azok a XII. kerületi személyek, családok jogosultak a támogatásra, akiknek és amelyeknek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg – 2026. január 1-jétől – a **130 900 forintot.**

Magasabb a jövedelemhatár azok esetében, akik fokozottan rászorulónak minősülnek, vagy betöltötték a 65. életévüket, esetükben ugyanis **184 200 forint-ra emelkedett** az egy főre jutó nettó jövedelemhatár. *(Fokozottan rászoruló kérelmezőnek minősül, aki háztartásában egyedül él; gyermekét egyedül neveli, vagy tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevel; nagycsaládos; ahol a szülő alacsony iskolai végzettségű vagy munkanélküli; az a család, amelyben nagykorú fogyatékos személy él; továbbá az elégtelen lakáskörülmények között élő család.)*

Ezenfelül jogosult a támogatásra az az egyedül élő, 65 év feletti idős személy is, akinek a jövedelme nem haladja meg a – 2026. január 1-jétől – **211 700 forint**ra emelt jövedelemhatárt.

A téli rezsicsökkentési támogatás iránti kérelmet a jövedelmet tanúsító igazolásokkal

együtt **március 31-ig** lehet benyújtani a polgármesteri hivatal népjóléti és köznevelési irodájához.

A havonkénti támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától állapítható meg.

A kérelemnyomtatvány átvehető ügyfélfogadási időben a népjóléti és köznevelési irodában, valamint munkanapokon a hivatal ügyfélszolgálatán. A formanyomtatvány letölthető a hegyvidek.hu honlapról (elérési út: Ügyintézés – Támogatás, gondoskodás – Pénzbeli és természetbeni ellátások – XII. kerületi személyek és családok pénzbeli és természetbeni támogatásai – Téli rezsitámogatás – letölthető nyomtatványok).

A kitöltött kérelem a szükséges igazolásokkal együtt a népjóléti és köznevelési irodában ügyfélfogadási időben nyújtható be.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal, Népjóléti és Köznevelési Iroda új címe:
1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. (a hivatal főépülete).
Telefonszámok:
06-1/224-5900/mellékek: 5146, 5154, 5111;
06-1/224-5932

Ügyfélfogadási idő:
hétfő: 13.00–17.30
szerda: 8.00–16.00
péntek: 8.00–12.00

Sokan most láttak ennyi havat életükben először

Itt a hó, méghozzá nem is kevés, rég nem látott mennyiség hullott rövid idő alatt az országban, és könnyen lehet, hogy „Tél tábornok” a következő napokban-hetekben sem pihen. Ilyenkor „slábertéma” a járdák takarítása, csúnya szakkifejezéssel a síkosságmentesítés, amit minden figyelemztetés ellenére még mindig sokan nem vesznek elég komolyan.

Ezt pedig igencsak rosszul tesszik, mivel a csúszós járda nemcsak bosszúság, hanem komoly veszélyforrás is. Könnyen történhet személyi sérülés, bekövetkezhet anyagi kár, amiért a síkosságmentesítés kötelezettje tartozik jogi és anyagi felelősséggel. Röviden: aki nem takarítja le a járdát, az fizeti meg az ebből eredő károkat. Társasházak esetében az összes tulajdonos ugyanolyan mértékben felelős.

Más a helyzet a burkolt utak, az ingatlanokhoz nem csatlakozó burkolt járdák, a kiemelt zöldterületek, parkok, az ezeken átvezető sétányok, az aluljárókból kivezető lépcsők és a közlépcsők, valamint a nem magántulajdonú ingatlan előtt futó kerékpárutak tisztán tartása esetén. Mindez a főváros feladata, így a felelősség is az övé.

Járdát tisztítani kötelező, szóni tilos!

Az nem vita tárgya, hogy a balesetveszély elkerülése érdekében meg kell tisztítani a hótól az közterületeket. A hatályos fővárosi rendelet egyértelműen fogalmaz: „Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) köteles gondoskodni az ingatlana előtti járda, valamint a járda és a kocsút közötti terület gondozásá-

ról, szemét- és gyommentesítéséről, valamint hó- és síkosságmentesítéséről.”

Társasház esetében a lakóközösség feladata a hó és a jég eltakarítása, ha viszont az épületben üzlet működik, nyitvatartási időben a bolt használojának kell elvégeznie a munkát, méghozzá legkésőbb reggel 8 óráig. Amennyiben napközben újból jeges vagy havas lesz a járda, haladéktalanul meg kell ismételni a síkosságmentesítést. Nagyon fontos, hogy nem elég kiírással figyelmeztetni a síkos járdára, ez nem mentesít a kártérítési kötelezettség alól!

A 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet kimondja, hogy csak olyan anyag szórható a járdára, ami nem veszélyezteti a fás szárú növények egészségét. Fák és bokrok közelében tilos használni nátrium-klorid-tartalmú, hagyományos sót! A Hegyvidéken szinte nincs olyan járdaszakas, amire ne vonatkozna a tilalom, úgyhogy a sót zeolittal, kvarchomokkal, kalcium-kloridos mészkőgranulátummal, kálium- és magnézium-kloridot tartalmazó termékekkel lehet kiváltani.

Hová vihetjük a karácsonyfákat?

Vízkeresztet követően az idén is várhatóan 500-600 ezer fenyőfát helyezünk ki a közterületekre. A kiszolgált fákat a kukák mellé és a kijelölt gyűjtőpontokra lehet kitenni. Nem érdemes más helyet keresni, például buszmegállót, vagy közeli parkot, mert a szabály megszegői akár 50 ezer forintos pénzbírságra is számíthatnak.

A tülelvtű kandallóba vagy kályhába dobni sem jó ötlet, mert ezért 300 ezer forintot is fizethetünk – persze csak akkor, ha kiderül a turpisság. Egyébként ne csak emiatt ne éssük el otthon a fenyőket, ugyanis magas gyantatartalmuk miatt egyrészt fokozottan tűzveszélyesek, másrészt az égéskor kiváló gyanta károsítja a környezetet!

A begyűjtést végző MOHU Budapest tájékoztatása szerint a társasházi gyűjtőedények – „le-

ánykori nevükön”: kukák – mellől egészen február közepéig szervezett módon, az úgynevezett fenyőfajáratok segítségével, díjmentesen elszállítja az ünnepi díszektől megfosztott növényeket. Mivel ezeket hasznosítják, fontos, hogy ne legyen rajtuk semmi. Szaloncukor-maradványok se, de még inkább ne csilagszórók vagy gyertyák, mivel a fenyőket később elégetik, és nem lenne túl szerencsés, ha sok ezer csilagszóró gyulladna be a kázanokban.

A fákat úgy kell elhelyezni, hogy ne zavarják a forgalmat, és ez egyaránt igaz a gyalogosokra, valamint a gépjárművekre is. Éppen ezért biztonságosabb megoldás a 250 (a XII. kerületben 17) gyűjtőhely valamelyikének igénybevétele. Ezeket úgy jelölték ki, hogy jó eséllyel mindenholnan sétatávolságra legyenek.

Ami a számokat illeti: a korábbi évek tapasztalatai alapján az 500-600 ezer fenyőfa nagyjá-

Már elszoktunk a hasonló téli életképektől

ból 600 tonnát nyom, és a Fővárosi Hulladékhasznosító Műben történő elégetésük több tízezer budapesti háztartás számára biztosít fűtési hőt és villamos áramot.

Olvad a jégcsap, csepereg a víz

Bár egyelőre nem aktuális Weöres Sándor verse, mégis érdemes már most beszélni a jelenségről. Persze nem a cseperegő vízzel, hanem az ereszaljakról lezuhanó jégdarabokról, no meg a tetőkről lecsúszó hóról, hiszen ezek is komoly károkat

okozhatnak. Veszélyeztetik a gyalogosok testi épségét, érték-tárgyaikat és a parkoló gépjárműveket is.

Amit tudni érdemes, hogy a csúszós járdára figyelmeztető kiírásokhoz hasonlóan a „Vigyázat, jégcsapveszély!”, vagy a „Parkolás csak saját felelősségre!” táblák nem feltétlenül mentesítenek a felelősség alól. Egyszóval nem elég felhívni a figyelmet a problémára, az ingatlan tulajdonosának kötelessége megelőzni a veszélyhelyetek kialakulását, például eltávolítani a veszélyes jégcsapokat.

sm.

Ha-hó, Normafa!

Ami a városban veszélyforrás, a természetben boldogság: a jelentős mennyiségű hó a szokásosnál is több embert vonz a Normafára, ahol most aztán tényleg lehet síelni, szánkózni, hógolyózni és jókat kirándulni a téli erdőben. Ez igazán örömteli, az viszont kevésbé, hogy a látogatók nagy része autóval érkezik, ami komoly környezetterheléssel jár. Meredek az oda vezető út, ami nagyobb károsanyag-kibocsátást jelent, kevés a parkoló, sokszor csak egy-két ember ül egy autóban.

Mindennek nem kellene így lennie, a Normafa tömegközlekedéssel is könnyen elérhető. Ma már az sem lehet kifogás, hogy a járművek koszosak, kényelmetlenek (mert nem azok), vagy hogy ritkán jönnek – a környezettudatos közlekedés nem jár lemondással, hátránnyal.

Így juthatunk el gyorsan a Normafára:

- 21-es és 221-es busszal a Széll Kálmán térről;
- 212-es busszal a XII. kerületi városközpontból, Dél-Budáról és az M4-es metróról;
- hétvégén 210B busszal a Gyöngyösi utca felől;
- fogaskerekűvel a Városmajorból.

Kedvezményes lakossági parkolási engedélyek 2026-ra

Az új, 2026-ra szóló XII. kerületi várakozási hozzájárulások 2026. január 1-jétől online igényelhetők. A 2025-ös engedélyek 2026. január 31-ig érvényesek.

A kedvezményes lakossági várakozási hozzájárulás online igényléséhez Hegyvidék Fiók szükséges, amelyet az önkormányzat eugyintezes.hegyvidek.hu oldalán lehet létrehozni. Amennyiben kérdése van a Hegyvidék Fiók-regisztrációval vagy a várakozási hozzájárulás elektronikus igénylésével kapcsolatban, írjon az ugyfelszolgalat@hegyvidek.hu e-mail-címre, vagy hívja ügyfélfogadási időben a 06-1/224-5900-as telefonszámot, az 5916-os, az 5395-ös és az 5396-os melléken a hivatal munkatársai segítségükre lesznek.

A XII. kerületi parkolási rendelet továbbra is az itt élőket részesíti előnyben, és számukra nyújt kedvezményes várakozási lehetőséget. Mivel a legnagyobb érdeklődés a lakossági engedélyeket érinti, ezért áttekintjük ezek kiadásának főbb feltételeit.

Személyenként egy darab lakossági várakozási hozzájárulás adható annak a lakosnak, akinek állandó lakóhelye a várakozási övezet területén van, és ő a gépkocsi üzemben tartója. Céges autó esetében a járműnek a munkáltató üzemben tartásában, lízingelésében vagy tartós bérletében kell lennie, és igazolni szükséges, hogy azt a munkáltató a lakosnak kizárólagos használatba adta.

Az engedélyek kiadásának költségértérítési díja az elmúlt évekhez hasonlóan 2000 forint. A kedvezményes várakozási alapdíj egy évre: az adott területen fizetendő 1 órai parkolási díj kétszázötvenszerese. Így a 450 forintos fizetési övezetben 112 500 forint, ahol pedig 600 forint a tarifa, ott 150 000 forint. Az év közben bevont parkolási engedélyek várakozási díját az önkormányzat időarányosan visszafizeti.

Az éves várakozási díjból az önkormányzat lakosainak további kedvezményeket ad: a lakossági várakozási hozzájárulás a lakcímhez tartozó első autó után az éves parkolási díjból 80% kedvezményt biztosít arra az autóra, amelynek a lakó az üzemben

tartója. Céges autó esetében a kedvezmény mértéke 50%.

További kedvezményt kapnak azok a lakosok, akik az előző év december 31-ig betöltötték 65. életévüket. A kedvezményezett köre bővül azokkal a nagycsaládossal is, akik három

vagy több gyermek után családi pótlékra jogosultak. A 65 év feletti és a nagycsaládos kedvezmény egyaránt 90% az éves parkolási díjból. Olyan lakóhely esetében, amire 2025. január 1. után nyújtottak be a használatbavételi engedélyezési eljárás

megindítására vonatkozó kérelmet, a lakossági várakozási hozzájárulás 100%-os éves várakozási díja fizetendő.

De mi a helyzet, ha egy családban két autó van? Egy lakcímhez két parkolási engedély adható ki. Ha a második gépjármű megfelel az EURO 3-as környezetvédelmi kategóriának, akkor a kedvezmény mértéke 30% az éves parkolási díjból. Ennél magasabb környezetvédelmi besorolással rendelkező vagy tisztán elektromos, illetve gázüzemű autók esetében a kedvezmény mértéke 50%.

Amennyiben a második gépkocsi céges, akkor 100% kedvezményes várakozási díj fizetendő. 100% kedvezmény jár azoknak, akik a parkolási zónában lakó, háziorvos által igazoltan tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos hozzátartozójukat ápolják. Valamint azok számára is, akik a fizetőövezetben laknak, és háziorvosuk igazolja, hogy egészségi állapotuk miatt gondozásra szorulnak.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

RÓLUNK IS SZÓL – FŐVÁROSI HÍREK

Nyolcméteres hóember született Budapesten

Ötszázért lehet bubizni. Megvan a szerződés, az idén sem maradnak Bubi nélkül a budapestiek. Jelentős fejlesztések várhatók, a forgalomba álló 5000 teljesen új bicikliből 1000 elektromos rásegítésű lesz. A harmadik generációs Bubi legkésőbb az év közepén indul, addig a régi rend szerint működik a szolgáltatás. Rádadásul február 15-ig a mindössze 500 forintos MOL Bubi Pilot bérlet is rendelkezésre áll, amely mindenképpen megéri a pénzét, mert ennyitért egyébként alig 10 percig lehetne kerekézni.

Tiszta Star Trek jegyet venni! Tavaly ötven jegy- és bérletautomata korszerűsítése zajlott le, és a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) 2026-ban is folytatja a fejlesztést. A készülékek összes részegységét kicserélik a szakemberek, a készpénzes automaták is megkapják a bankkártyás terminált, és megújul a szoftver. Mindennek köszönhetően a korábban tapasztaltaknál gyorsabban és kényelmesebben használhatók majd az eszközök, valamint bővülnek az akadálymentességet biztosító funkciók is. Az éjjel-nappal működő automaták fejlesztése összhangban

áll az utasok szokásaival, hiszen a legforgalmasabb időszakokban a BKK jegybevételének több mint 60 százalékát az automatahálózaton keresztül vásárolt termékek teszik ki.

Nem semmi: monumentális hóember Csepelen! Budapesten látható Magyarország legnagyobb hóembere. A kedves alkotás a Csepeli Jégparkban csal mosolyt a gyerekek arcára,

Beleszólhatunk, hogy milyen legyen a Nagykörút. Újabb előrelépés történt annak érdekében, hogy néhány éven belül ismét a régi fényében ragyoghasson a Nagykörút: a BKK benyújtotta uniós pályázatát a faszor- és köztér-rekonstrukció megvalósítására. A közlekedésfejlesztést célzó beruházásokra már megvan a támogatási szerződés, most a zöldítés és a gyalogos felületek felújítása és sétányá ala-

Arról, hogy pontosan milyen legyen a Nagykörút, időről időre megkérdezik a lakosságot. Mostanáig több mint tízezen vettek részt a társadalmi egyeztetéseken, amik tavasszal folytatódnak. Ekkor mutatja be a BKK a fejlesztés vázlatterveit, míg a fákkal kapcsolatos teendőkrol külön egyeztetést tart. A további részletekről a bkk.hu weblapon olvashatunk.

Ingyen tea és hócsúszka.

Megkezdte működését az első budapesti teapont, a belvárosi Jókai téren naponta 16 és 19 óra között lehet ingyenesen forró italhoz jutni. Van egy hógomba is, amely igazán jó szolgálatot tesz a mostani kutya hidegben. A lehetőség mindenki számára adott, nincs szükség bejelentkezésre vagy regisztrációra. Miként a II. kerületi

közösségi hócsúszkák használatához sem, amiket bárki szabadon igénybe vehet a Fenyvesparkban, a Mechwart ligetben, a helyi önkormányzat bejáratánál és a Máriaremetei Községi Ligetben. A csúszkálás végén viszont illik visszavinni az eszközöket a helyükre, hogy mások is játszhassanak.

Budapesti lakos az ország legmagasabb hóembere

és az ott dolgozók munkájának eredménye. A havat markolókkal hordták a helyszínre, utána viszont már az emberi kreativitásra volt szükség, hogy elkészüljön a szó szerint nagy mű. A majdnem 8 méteres hóember addig áll a helyén, amíg az időjárás engedi – a jégpark viszont február 28-ig várja a vendégeket.

kítása van napirenden. Ha minden jól alakul, összesen mindegy 10 milliárd forint európai uniós pénz jut a Nagykörút Nyugati tér és Boráros tér közötti szakaszának modernizálására és megépítésére. A megújítás fontos része a Bringasztráda Program, amire 4,5 milliárd forintot költhet a BKK uniós forrásból.

Megújulnak az iskolai menzák

Vegyes érzelmekkel gondolunk vissza az iskolai étkezdék elmé-nyeire, elég csak a főtt burgonyával kínált spenótfőzeléket említeni... Egy klasszikus menzán minden gyerek ugyanakkora mennyiséget kap a tányérjára, függetlenül attól, hogy kevesebbet vagy többet enne, esetleg csak krumplit fogyasztana spenót nélkül, mert az utóbbitól kirázza a hideg.

mennyiséget és kombinációt ehetik ebédre.

Felmerül a kérdés, hogy az első turnusok után érkező diákok éhen maradnak-e, amennyiben előttük többet szedtek, mint a megrendelt adag. A válasz egyértelműen nem. A rendszer bevezetése előtt a XII. kerületi önkormányzat tapasztalatokat gyűjtött az azokból a kerületekből, ahol már évek óta így működik

előnyei a rendszernek Kocsik Tekla hegyvidéki alpolgármester szerint, aki a kezdetektől koordinálja az egyelőre kísérleti fázisban lévő kezdeményezést. Mint mondta, a Zugligeti Általános Iskolában az idei év első tanítási napján vezették be a szabadszedést, és bár még nem telt el sok idő, az eddigi tapasztalatok biztatóak, a gyerekek örömmel fogadták a változást. Amennyiben hosszabb távon is beválik az önkiszolgáló rendszer, a kerület vezetése szeretné más iskolákban is meghonosítani ezt, ahol az ebédlőhelyiség alkalmas rá.

Az állami fenntartású iskolák egy részében meglehetősen elhanyagolt állapotúak az ebédlők, ezért az önkormányzat úgy döntött, elkezd a régóta esedékes felújításukat – folytatta az alpolgármester. A múlt év második felében megtörtént a felmérés, ez alapján – a bútorok és a falak állapota miatt – a Németvölgyi Általános Iskola került a lista élére. A téli szünetben teljes rekonstrukció zajlott, esztétikus és könnyen tisztítható bútorok beszerzésével, a falfelületek javításával, újrafestésével és az elavult világítás LED-es rendszerre történő átalakításával.

„A gyermekeink megérdemlik, hogy méltó, barátságos körülmények között étkezzenek” – hangsúlyozta Kocsik Tekla, hozzátéve, hogy ebben az évben további három általános iskola ebédlője újul meg. Az önkormányzat azt tervezi, hogy anyagi lehetőségeihez mérten az összes iskolai étkezdét modernizálja, ahol ezt igényli a bútorok és a helyiség állapota.

nm.

Barátságos környezet várja a diákokat a Németvölgyi iskola ebédlőjében

Hagyományos keretek között nehéz megfelelni az ilyen egyéni igényeknek, ám erre is van megoldás. Ez pedig nem más, mint a szabadszedéses rendszer, amit a XII. kerületi önkormányzat – a tankerület és a szolgáltatást végző FH Gasztró Kft. együttműködésével – elsőként a Zugligeti Általános Iskolában vezetett be.

A gyerekek ugyanúgy az előre megrendelt „A” vagy „B” menü fogásait kapják meg, ahogy eddig, de az ételt nem a konyhai személyzet adagolja, hanem ők maguk szedhetnek belőle. Így a saját ízlésüknek és pillanatnyi éhségérzetüknek megfelelő

a menza, és mint kiderült, más- hol sem okoz problémát, ha valaki egy ételfajtából többet tesz a tányérjára, hiszen mindig vannak olyanok, akiknek más az ízlésük, és kevesebbet szednek.

Az új „játékszabályok” elsajátításában a konyhások és a tanárok is segítik a diákokat, akik felügyelet mellett használhatják az önkiszolgáló pultot. A gyerekek így megismerik és megszokják a szabadszedés kultúráját, ami az önálló döntés mellett a másokra való odafigyelésre is megtanítja őket.

„Nagyobb elégedettség, kevesebb maradék” – ezek a legfőbb

Az önkormányzati képviselők fogadóórái

Választó-kerület	Név	Fogadóóra és cím
	Kovács Gergely polgármester	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
5	Vadász Gábor alpolgármester Momentum	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
8	Kocsik Tekla alpolgármester MKKP	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
1	Kocsis Borbála független	Minden hónap első szerdáján 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a kocsis.borbala@hegyvidek.hu e-mail-címen
2	Surányi Judit MKKP	Minden hónap első keddjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a suranyi.judit@hegyvidek.hu e-mail-címen vagy a 06-20/560-4026-os telefonszámon
3	Pásztor Tibor MKKP	Minden hónap utolsó hétfőjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban, vagy előzetes egyeztetés alapján bármikor a mail@pasztortibor.hu e-mail-címen vagy a 06-30/954-4307-es telefonszámon
4	Mónus Angéla MKKP	Minden hónap első csütörtökjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a monus.angela@hegyvidek.hu e-mail-címen
6	Kovács Dávid MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a kovacs.david@mkkp.hu e-mail-címen vagy a 06-30/246-5266-os telefonszámon
7	Bürger Zoltán MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a burger.zoltan@hegyvidek.hu e-mail-címen vagy a 06-30/262-0923-as telefonszámon
9	Dr. Novák István Momentum	Előzetes egyeztetés alapján a novak.istvan@hegyvidek.hu e-mail-címen
10	Visi Piroska Hegyvidék Jövőjéért Egyesület	Minden hónap harmadik hetének csütörtökjén 17.30-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes bejelentkezés szükséges a visi.piroska@hegyvidek.hu e-mail-címen
11	Fekete Orsolya MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a 06-50/117-6144-es telefonszámon
12	Sasi-Szabó Tamás MKKP	Minden hónap második szerdáján 18.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes bejelentkezés: sasi-szabo.tamas@hegyvidek.hu
Kompenzációs lista	Fonti Krisztina Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap első szerdáján 14.00-tól, előzetes bejelentkezéssel. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Menyhárt Éva Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap első hétfőjén 15.00-tól. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Dr. Harmos Andrea Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap harmadik keddjén 18.00-tól
Kompenzációs lista	Dr. Péchy László Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Élő Norbert DK–MSZP–Magyar Liberális Párt– Liberálisok	Márvány utca 38. Minden hónap első keddjén 17.00-tól

Pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlanok bérbeadására pályázatot hirdet a **2026. január 13. napjától 2026. február 3. napjáig** terjedő időszakban.

- A pályázható ingatlanok tulajdoni lap szerinti címei:
- Bp. XII., 8400/4/A/2 hrsz.-ú, természetben 1124 Budapest, Pagony utca 7/a földszint 2. szám alatt lévő, 15 m² alapterületű garázs,
 - Bp. XII., 7703/0/A/4 hrsz.-ú, természetben 1123 Budapest, Alkotás utca 15. földszint címen álló, 16 m² alapterületű üzlethelyiség,
 - Bp. XII., 7785/5/A/2 hrsz.-ú, természetben 1126 Budapest, Kléh István utca 9. földszint 2. szám alatt lévő, 24 m² alapterületű üzlethelyiség,
 - Bp. XII., 7729/0/A/40 hrsz.-ú, természetben 1126 Budapest, Márvány utca 25. A. ép. földszint címen álló, 74 m² alapterületű üzlethelyiség,
 - Bp. XII., 10670/4 hrsz.-ú, természetben 1124 Budapest, Szarvas Gábor út 8/c címen álló ingatlan 89 m² alapterületű alagsori része,
 - Bp. XII., 6869/0/A/4 hrsz.-ú, természetben 1122 Budapest, Városmajor utca 33. földszint címen álló, 118 m² alapterületű üzlethelyiség,
 - Bp. XII., 7898/0/A/1 hrsz.-ú, természetben 1126 Budapest, Böszörményi út 40. as. 1. szám alatt lévő, 140 m² alapterületű iroda,
 - Bp. XII., 6918/0/A/1, 6918/0/A/2, 6917/0/A/2 hrsz.-ú, természetben 1122 Budapest, Maros utca 31. szám alatti, 114 m² alapterületű üzlethelyiség és 45 m² alapterületű raktár, illetve 1122 Budapest, Csaba utca 12. pinceszint címen álló, 39 m² alapterületű raktár.

A pályázati felhívás, amely részletesen tartalmazza az ingatlanok további adatait és a pályázati feltételeket, a pályázat időtartama alatt a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a hegyvidek.hu, zenga.hu, ingatlan.com internetes oldalakon tekinthető meg.

A pályázati ajánlatok 2026. február 3. napján 15.45 óráig nyújthatók be.

Az érdeklődők kérdéseire a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának dolgozói készséggel adnak felvilágosítást ügyfélfogadási időben vagy a 06-1/224-5943-as telefonszámon.

Kovács Gergely polgármester

OTTHON MEGÖREGEDNI – pályázati felhívás 2025

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletének 35/A. §-ában foglaltakra tekintettel 2025-ben ismét meghirdeti a 70 éven felüli személyek életfeltételeinek javítását célzó lakóingatlan-akadálymentesítési programját.

Az Otthon megöregedni pályázat célja a kerületben élő idősök biztonságának fokozása, önálló életvitelük fenntartása az általuk lakott ingatlan belső tereinek biztonságosabbá tételével, akadálymentesítésével közvetlenül összefüggő, a pályázati kiírásban meghatározott munkák elvégzésével. A pályázati feltételeknek megfelelő jelentkezők saját tulajdonú vagy bérelt lakóingatlanjában, pályázatonként legfeljebb 1 000 000 forint költség átvállalásával, az Önkormányzat mindenkor költségvetési rendeletében e célra elkülönített előirányzat keretei között gondoskodik a pályázat keretében támogatott akadálymentesítési munkák elvégzéséről.

Az akadálymentesítési munkák elvégzésébe bevont pályázatok száma függ a lakóingatlanonként igényelt munkák költségétől, valamint a pályázatra jelentkezők szociális helyzetétől.

Pályázati feltételek

A pályázók köre

A pályázat keretében elvégezhető munkákra azon 70 éven felüli, XII. kerületi bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok pályázhatnak, akik családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 350 000 forintot.

A pályázat elbírálása során előnyt élveznek azok a pályázók, akik a háziorvos írásos véleménye alapján mozgásukban akadályozottak, valamint az alacsonyabb jövedelmű és egyedül élő személyek.

Pályázható akadálymentesítési munkák

Lakóingatlanon belül: a küszöbök megszüntetése, két helyiség közötti padlóburkolat folytonosságának biztosítása, kapcsolók, konnektorok áthelyezése. A fürdőszobában: kádra szerelt ajtó kialakítása, vagy a kád elbontása és zuhany kialakítása, kapaszkodók felszerelése, mosdó áthelyezése, csúszásmentes padlóburkolat kialakítása.

A konyhában: a szekrények és tárolók, szerelvények könnyen elérhető magasságba helyezése, aláfutható munkapult kialakítása.

Egy lakóingatlanra csak egy pályázat nyújtható be. A pályázat a lakóingatlan akadálymentes használatának megvalósítását célozza meg, így nem

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

igényelhetők az ingatlan műszaki állapotának felújításával, értéknövelésével, karbantartásával kapcsolatos munkákra.

A pályázatba bevont akadálymentesítési munkák összes költségének felső határa pályázatonként 1 000 000 forint.

A támogatásra még meg nem valósult munkákkal lehet pályázni. A kivitelezést az Önkormányzat által megbízott cég végzi el.

A pályázat benyújtásának módja
Pályázni írásban, a pályázati adatlap kitöltésével és az előírt mellékletek benyújtásával lehet.

A pályázat benyújtásához szükséges pályázati adatlap letölthető az Önkormányzat honlapjáról (www.hegyvidek.hu oldalról, az Önkormányzat menüpontból, a Felhívások, pályázatok közül), továbbá elérhető még:

Az intézmények munkatársai – szükség esetén – a pályázati adatlap kitöltésében is segítséget nyújtanak.

A pályázati adatlapon kívül benyújtandó további dokumentumok:

- a lakhatás jogcímét igazoló okirat (tulajdoni lap, bérleti szerződés stb.),
- a pályázó családjában az egy főre jutó jövedelmet igazoló dokumentumok.

Hiánypótlásra nincs lehetőség. A határidőn túl érkező pályázatok elbírálására nem kerül sor. A benyújtott pályázati anyag az elbírálást követően nem igényelhető vissza.

A pályázattal kapcsolatban további információ a 06-1/224-5900/5987-es telefonszámon kérhető.

Határidők:

- A pályázó aláírásával ellátott pályázatot a szükséges mellékletekkel együtt **2026. február 13-ig** kérjük 1 példányban benyújtani:
 - o **személyesen** a Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján vagy a Népjóléti és Köznevelési Irodáján (1126 Budapest, Böszörményi út 23–25.); illetve
 - o **postai úton** a Hivatal Népjóléti és Köznevelési Irodájának címére: 1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. Kérjük, a borítékon tüntessék fel: „Otthon megöregedni 2025”.
- A benyújtott pályázatok megalapozottságának ellenőrzése a Hivatal Népjóléti és Köznevelési Irodájának koordinálásával történik, majd a Hivatal Városfejlesztési Irodája a munkálatokra vonatkozóan pénzügyi tervet készít legkésőbb **2026. május 15-ig**.
- A pályázatokat Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Bizottsága bírálja el legkésőbb **2026. június 30-ig**. A pályázat eredményéről a pályázók értesítésére ezt követően kerül sor.
- Az átalakítási munkák elvégzésének határideje legkésőbb **2026. november 30.**

Kovács Gergely polgármester

(Forrás: hegyvidek.hu)

Hófehérbe öltözött a Hegyvidék

FOTÓK: SÁRKÓZSY GYÖRGY

„A tanítást nem lehet befejezni, csak abbahagyni”

Önmagában a tehetség mit sem ér, ha nem tud kibontakozni. Ehhez kell – ahogyan Müller Péter megfogalmazta – a jó kertész, aki igazán nevel, tudja, hogy a magban minden benne van. Ilyen „kertész” Ábrám László, a Városmajori Gimnázium nemrégiben nyugállományba vonuló fizikatanára, aki négy évtized alatt számtalan sikeres diákot nevelt ki. Tanítványai a legrangosabb magyar és nemzetközi fizikaversenyeken érték el kimagasló eredményeket. A múlt év végén Rátz Tanár Úr Életműdíjjal elismert pedagógussal beszélgettünk.

– Minden kisgyermek felfedező, és talán ez a kíváncsiság a természettudományok lényege. Önt is hajította a kíváncsiság?

– Partiumi születésű vagyok, Érmihályfalván laktunk, ott is jártam iskolába. Nekünk a természetközelség, az ebből

– Mire gondol pontosan?

– A hozzáállásra, a módszer-tanra, a kapcsolatépítésre, a kommunikációra. Az nem megy, hogy leültetjük a gyerekeket, és rájuk zúdítjuk, amit szerintünk tudniuk kell. Szükség van beszélgetésre, hogy legyen alkalom

ság sokszor nem veszik figyelembe, hogy – legalábbis biológiai értelemben – egy mostani tizen-négy éves ugyanolyan, mint egy harminc évvel ezelőtti kortársa. Túl akarjuk licitálni az érettsé-gét, nem a korának megfelelően próbáljuk tanítani.

Schwartz Lajos Emlékverseny, Nagyvárád – a Holnaposok szobránál Krausz Ferenc professzorral (2016). Az álló sorban: Raffai Péter, Karácsony János, Horváth Norbert és Ábrám László

adódó kíváncsiság magától érte-tetődő volt. Erre ráerősítettek a tanárain, valójában nekik köszönhetem a természettudományok szeretetét. Érmihályfalván Erdei Károly terelt a fizika irányába, míg a végső lökést Nagyváradon, az Ady Endre Gimnáziumban László Mária adta meg. Tizenegyedikes ko-

kérdezni. És nemcsak a gyerekek, hanem a fiatalabb kollégák számára is. Persze a gyerekeket néha egy kicsit kényszeríteni kell, hogy tanuljanak, de soha-sam kioktatni, hanem felkelteni az érdeklődésüket, hagyni, hogy ráérezzenek arra, amiről éppen szó van. Azt hiszem, a kulcs az érthető tanítás, és én ezt képvi-

– Hogyan kellene?

– Lassabban. A világ azon-ban nem erről szól, ott a telefo-nunk, és egy gombnyomásra minden információt megka-punk. Mondják, hogy egy cso-mó szakma meg fog szűnni, mert a mesterséges intelligencia átveszi a feladatokat. Abban biz-tos vagyok, hogy egy jó tanárt sosem vált ki, mert nem tud be-avatkozni azokba az emberi fo-lyamatokba, amikhez lélek szűk-ségeltetik. Egy pedagógusnak rá kell éreznie, hogy az egyes gye-rekeknek miként kell magyaráz-ni, átadni a tudást. Kiválasztani azokat, akik bírják a pluszt, a többet – ez a tehetséggondozás.

– Ami a szívügye.

– Igen, mert hiszem, hogy minden gyerekben van valami tehetség. A tanár kiválósága ab-ban rejlik, hogy ezt észrevegye, és fejlessze. Sokan elvesznek, ami azért is történhet meg, mert a pedagógusok nem mindig együttműködők egymással.

– Ön hogyan veszi észre a te-hetséget?

– Ezt nem lehet megmagya-rázni. Egyrészt ellestem az elő-döktől, másrészt az évek során kialakult bennem az a látásmód, hogy észrevegyem a szikrát, az érdeklődést, az igényt. Nem mindenki akar, mondjuk, verse-nyezni; ilyenkor lép be a támo-gatás, ami a fakultációkon ke-resztül valósul meg, és az a célja, hogy például jó mérnököket

Fizikatóboros csapattal Fonyban (1993)

romban az ő hatására döntöt-tem a fizika mellett, a kémia rovására. Sokat kellett bepótol-nom, de aztán sikerült behozni a lemaradást, és felvettek a Babeş-Bolyai Tudományegye-tem fizika karára, ahol 1984-ben végeztem.

– Lehetett volna kutató, mégis a nehezebbnek tűnő tanári pályát választotta. Miért?

– Gyerekkorom óta tetszett a tanári munka – hogy eljuttassam a gyerekeket a megfelelő útra, kicsit rendbe tegyem a gondol-kódásukat. A fiatalokat köny-nyebb fejleszteni, irányítani, mint a becsontosodott felnöt-teket. Tudtam, ez nem lehetetlen, hiszen az egykori tanárainknak is sikerült.

– Valóban könnyebb?

– Ez nem is kérdés! Persze nem árt megtanulni tanítani. Nekem nagy szerencsém volt, mert az első munkahelyemen, a gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Gimnáziumban minden támogatást megkaptam. Alig több mint három évig dolgoz-tam ott, de egy életre szóló tu-dáshoz jutottam.

Sítábor Scheffauban (2007)

neveljünk. A legnehezebb fel-adat, amikor a diák az összes természettudományos tárgyban képes nagyot alkotni. Apró nüanszok döntenek, hogy végül melyik pályát választja.

– És a versenyeztetés?

– A tehetséggondozás fontos része. Nem is maga a verseny, hanem a felkészülés, hiszen min-denki nem tudja megnyerni ugyanazt a versenyt, bőven elég bejutni a döntőbe. Ott már álta-lában apróságok döntenek.

– Azért jó győzni, nem?

– Hát persze! Mindig győzni akartam, és általában a legnehe-zebb utat választottam, ez vitt előre. A diákjaimnak sem javas-lok mást. Éppen ezért nemegy-szer jobban tudtam örülni egy második helynek, mint az első-nek.

– Van olyan, akire különösen büszke?

– Minden tanítványomra büszke vagyok, a diákolimpi-konjaimra különösen. Takátsy János a kazah olimpián bronzér-mes lett 2014-ben, valamint OKTV-t is nyert. Kasza Bence a svájci olimpián bronzérmes lett 2016-ban, Bozzay Dániel, aki egyébként biológiából is jeleske-dett, Bekes Nándor és Zöllner András kétszeres OKTV-döntő-sök, utóbbi mindkettő mérnök lett. Nándort tizedikes korában elütötte a villamos, elvesztette az egyik lábát, de nem adta fel, és így is bekerült OKTV-döntőke-be. Aztán ott van a Nemzetközi Junior Természettudományos Olimpián és a Nemzetközi Bio-lógia Diákolimpián dobogós Molnár Kristóf, vagy a két „új” gyerek, Jávor Botond és Field Márton, ők tavaly voltak OKTV-döntősök.

– A díjakra is büszke, amiket kapott?

Ábrám László fizikatanár szakmai kitüntetései és elismerései:

- Vermes-plakett, 2004
- Vermes Miklós Életműdíj, 2006
- Jedlik Ányos-díj, 2010
- Ericsson-díj, 2011
- Miniszteri elismerő oklevél, 2015
- MOL Mester-M Díj, 2015
- Miniszteri elismerő oklevél, 2017
- Rátz Tanár Úr Életműdíj, 2025

Egyelőre azért jó lesz kipihenni a negyvenéves pörgést. Vallom, a tanítást nem lehet befejezni, csak abbahagyni. Reményeim szerint idővel csatlakozom a No-

ként 2016-ban ismertem meg a nagyváradi fizikaversenyen, amelyen három diákommal jár-tam. Kettővel készült egy közös kép, amit a Nobel-díj átadása

A Rátz Tanár Úr Életműdíj a magyar természettudományos oktatás egyik legrangosabb kitüntetése

– Volt belőlük bőven, én pe-dig mindegyiknek örültem, és megtiszteltetésnek tekintettem. Úgy érzem, amit elterveztem, azt nagyrészt sikerült elérni. Egész életemben felfelé néztem, az élet-műdíj pedig a hab a tortán. An-nak különösen örülök, hogy egyszerre kaptuk meg a Baár-Madas Református Gimnázium-ban tanító Horváth Norbert barátommal. Nincs hiányérze-tem, és ez jó. Magyarországon egyedül a Városmajori Gimnáziumban dolgoztam, méghozzá harminchat évig. Emelt fővel mentem nyugdíjba, és azzal a hittel, hogy a közösség nagyobb része elfogadott.

– Nem fog unatkozni nyugdí-jasként?

– Remélem, nem, annál is inkább, mert továbbra is a tehet-ségekkel szeretnék foglalkozni.

bel-díjas Krausz Ferenc profesz-szor projektjéhez, ami egy orszá-gos tehetséggondozó szakkör-sorozat a kilencedik évfolyamtól. Jó lenne, ha „lejjebb nyúlnánk”, és már a hetedik–nyolcadik osz-tálytól építkeznénk. Most nincs elég versenyük, így kicsi a merít-s, és meggyőződéseim, hogy emiatt sok tehetséget elveszí-tünk. Krausz Ferencet egyéb-

után elküldtem nekik – érthető-en nagyon örültek. A tehetség-gondozás mellett van egy másik célom, amit a lányomnak fogal-maztam meg: többet akarok foglalkozni a másfél éves uno-kámmal, mint az anyukájával és a testvérével, azaz a gyermeke-immel annak idején. Ez most a legfontosabb.

MM.

Rátz Tanár Úr Életműdíj

„...hogy ne csak a világhírű tudósok, hanem a tanáraik nevét is ismerjük...” – hirdeti a 2000 decemberében létreho-zott Rátz Tanár Úr Életműdíj. Az elismerést kiemelkedő pedagógusok kapják, akik életükkel, munkásságukkal ma-radandó hatást gyakoroltak a tudományos és oktatási közös-ségre, példaképként állnak a jövő nemzedékei előtt, és jelen-tős mértékben hozzájárulnak a hazai természettudományos oktatás fejlődéséhez, a tehetséggondozáshoz és a reál tantár-gyak iránti érdeklődés felébresztéséhez.

Boldog új évet! – malaccal, patkóval, kéményseprővel

Amíg a húsvéti és karácsonyi képeslapok elsősorban az egyházi motívumok világán vezetnek végig bennünket, addig az újéviék igazi vizuális kavalkádot kínálnak: a különféle babonás elemek, szerencsehozó jelképek sokszor keverednek a mai szem számára kifejezetten giccsesnek ható ábrázolásokkal. A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény gazdag képeslapanyagára, valamint Petercsák Tivadar A magyar képeslap története című kötetében közölt kutatásaira támaszkodva mutatjuk be, miként alakult az újévi képeslapok hagyománya Magyarországon, és hogyan változtak a különféle motívumok az elmúlt másfél évszázadban.

Az év végéhez és az új esztendő kezdetéhez számos olyan hagyomány kötődik, ami a bőséget, a jólétet és a család szerencséjét hivatott biztosítani. A magyar népszokások közül például a zaj-

Az újévi jókívánságok jelkép-tárához tartozik a szerencsét hozó négylevelű lóhere, az ártó szellemek ellen is védelmet nyújtó patkó, a vagyont és gyarapodást szimbolizáló pénz vagy

Az elmúlt évszázad újévi képeslapjainak kétségkívül legelterjedtebb figurája a kéményseprő. Az ünnepi időszakban vele találkozni szerencsét jelentett, noha a mesterség képviselőit korábban inkább a szerencsétlenség előjélének tartották. A magyar népszokásokba is beépülő, egyre nagyobb számban megjelenő „füstfaragók” a 19. század elejétől újévkor köszöntőlapokat és naptárakat ajándékoztak a háztulajdonosoknak, ezzel is erősítve a mesterségükhez kapcsolódó szerencsekultuszt. Az őket ábrázoló képeslapok

kat tartó alakokat látunk, míg másokon embernagyságú pezsgősüveget húznak szánkón gyerekek, vagy éppen hatalmas palack lóg ki egy kocsiból. A túlzó méretek és a fantáziadús ábrázolások az újévi ünnepség felszabadult, vidám hangulatát erősítik. Ugyancsak gyakori a téli táj hőemberrel, gyerekekkel és fe-

évszáma is. Ezek gyakran dombornyomással, aranyozással, virágkeretben vagy szerencsepatkóba foglalva jelennek meg, de előfordul, hogy tájkép részleteként, a levegőbe montírozva hirdetik az új kezdetet. A modern technika vívmányai már a 19. század végétől láthatók voltak az újévi képeslapokon: a

divatból. A következő évre szóló jókívánságokat ma többnyire a karácsonyi üdvözletekkel együtt, egyre inkább az online térben – üzenet, sms vagy telefonhívás formájában – továbbítjuk egymásnak. A korábbi, gazdag babona-jelképrendszerből leginkább a lencse maradt fenn a sokaság és a bőség szim-

keltéssel járó kongózás, vagy épp az ostorcsattogatás kettős célt szolgált: egyrészt elűzte a bajt, az ártó szellemeket, másrészt a szilveszter éjszakáján felriasztott állatok – a hiedelem szerint – termékenyebbé váltak.

Ennek modern, bár kevésbé környezetbarát „örököse” a tűzijáték, ami az egykori durrogatás mai formáját testesíti meg. Mágikus erőt tulajdonítottak az újévkor házról házra járó férfiak és fiúgyermekek által mondott köszöntőverseknek és rigmusoknak is, amelyek jókívánságai a következő esztendő szerencséjét voltak hivatottak megalapozni.

Amilyen az év első napja, olyan lesz a többi is

A 19. század második felének polgári társadalmában rohamosan terjedő új kommunikációs eszköz, a képes levelezőlap is hasonló szerepet töltött be. Az újévi üdvözlőlap címzettje örömmel nyugtázza, hogy ismerőse gondol rá, és a legjobbakat kívánja neki az új esztendő kezdetén.

Általános vélekedés volt – és sok helyütt ma is az –, hogy amilyen az év első napja, olyan lesz a többi is. Ennek megfelelően az újévi képeslapok motívumai kezdettől fogva a szerencsét és a bőséget szimbolizálták. A 20. századi újévi lapokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy döntő többségük ilyen jelentéstartalmú jelképeket vonultat fel.

A magyar paraszti kultúrában általánosan elterjedt hiedelem szerint az év első napján nem volt szabad tyúkot vagy más szárnyast vágni, mert az „elkaparja” a gazdagságot. Ezzel szemben sertéshúst fogyasztottak, mivel a malac „kitúrja” a bőséget, és szerencsét hoz a család számára. Nem véletlen tehát, hogy az újévi üdvözlőlapok egyik leggyakoribb motívuma a sertés, az újévi malac. A havas domboldalon szánkózó lányok és síelő fiúk szánját sokszor malac húzza, de a gyerekek kocsija elé is gyakran sertést látunk befogva. Gyakoriak a malacokkal játszó, azokat kergető vagy terelő gyermekalakok is.

pénzeszsák is. Sok képeslapon gyerek vagy angyalnak látszó nő ül malacon, négylevelű lóherék és pénzeszsák társaságában. A lóhere és a pénzeszsák mellett ismert motívum a patkó is, amelyet többször ábrázolnak akár egyedül, hangsúlyosan, vagy szinte észrevehetetlenül is gyerekek kezében, szánkón, vagy a képen elrejtve, törpék társaságában. Utóbbiak különösen az osztrák–német importból származó üdvözlőlapokon tűnnek fel.

elsősorban német hatásra terjedtek el Magyarországon.

Zeppelin léghajón és pezsgősüvegen utaznak a gyerekek

Az 1930-as évektől az évszámmal ellátott újévi üdvözlőlapok szinte elmaradhatatlan motívumává vált a pezsgősüveg és a pezsgőspohár. Ezek az elemek gyakran játékos, aránytalan méretezéssel jelennek meg: egyes lapokon a térben lebegő pohara-

nyőfakkal, később pedig szarvasokkal, madarakkal, olykor angyalalakkal, befagyott patakkal vagy a gyors növekedés szimbólumával, a gombával – mindez a békesség és a nyugalom hangulatát közvetíti. Ezt az érzést erősítik a kivilágított ablakú házak és a templom ábrázolása, amit nemegyszer bibliai idézet kísér.

Az idő múlását és az új esztendő beköszöntét jelzi az éjfél mutató óra, a naptárlapon megjelenő 1-es szám, valamint az új év

léghajó, az autó, a vonat és a repülőgép egyaránt felbukkan a motívumok között. Zeppelin léghajón utazó, vagy pezsgősüvegen repülő gyerekek négylevelű lóheréket szórnak a földre, pezsgőző malacok vannak a léggömb kosarában, versenyautóban ülő kéményseprő tart szerencsepatkót és pezsgősüveget. Előfordul, hogy a mozdony vagy koci elejét díszítik négylevelű lóherékkel, a haladás és a szerencse összekapcsolásaként.

„Selejtmentes újesztendőt” kíván a malac

Az 1950-es évektől megjelennek a szocialista korszakra jellemző képeslapok és sorozatok. A behavazott gyárépület előterében kék szemű malac kíván „selejtmentes újesztendőt”, míg más lapokon Lenint olvasó úttörők tűnnek fel.

A fekete-fehér fotólapokon gyakoriak a havas erdőrésztetek, a fenyőfák, valamint az erdei tájban síelő, szánkózó és korcsolyázó gyerekek, akik sokszor a jégbe karcolt újév-köszöntő rövidítéssel jelennek meg. A szilveszteri, újévi csendeleiteknek továbbra is elmaradhatatlan eleme az éjfél mutató óra, a szalagokkal díszített pezsgősüveg és a pohárba töltött ital.

A 20. század végére az újévi képeslapok jórészt kimentek a

bólu-maként, jóllehet ez a motívum nem jelent meg a képeslapokon.

Mindezek ellenére az egykori újévi képeslapok megőrizték számunkra azt a vizuális világot, amiben egy adott kor reményei, hiedelmei és jövőbe vetett vágyai sűrűsödnek össze. Így ma már nemcsak jókívánságok hordozói, hanem régmúlt korszakok képes lenyomatai is.

Földváry Gergely

A FOTÓK FORRÁSA: HEGYVIDÉKI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Lakásszínház a „futkosó csajnál”

„Jó, én ilyen vagyok. Mindig is én akartam a világon a legjobb lenni. Ez volt a legfontosabb. Utána jött minden más. A magánélet is. Márciustól novemberig egyetlen hétvégén sem voltam itthon. Heti száztíz-százötven kilométereket futottam, napi két-három edzés, aztán meg az edzőtáborok. Melyik férfi bírja ki?”

Szülőházában készül lakásszínházi előadás Monspart Sa-

nek az életükről. A projekt megálmodói és alkotói Tasnádi István (író, rendező), Feledy Botond (Sarolta és Péter fia) valamint felesége, Durica Katarina (társíró).

A Monspart-ház című lakásszínházi előadás egyben tiszteletadás is. A sajtóbemutatón Feledy Botond, a produkció ötletgazdája arról beszélt, hogy ő csak epizódszereplő, az ötödik

szerezett neki, mert az édesanyának elapadt a teje.

A környékhez nyomaszó események kapcsolódnak. A lakás ablakából az egyik oldalon arra a helyszínre látni, ahol az a bizonyos kitöréssel záruló ostrom zajlott, a túloldal pedig a Városmajorra néz... Az előadásban esszenciálisan megjelenik a 20. század történelme, de főként arról szól, hogy a mikrokörnyezet ellenére hogyan lesz valaki mégis egy vidám nő, miként tudja kihozni magából a nem mindennapi teljesítményt, hogyan lesz világbajnok tájfutó, hogyan vált kényszerből az élsportról, és lesz a nyolcvanas években a Futapest szabadidősport-mozgalom alapítója, a mozgásban gazdag szabadidő élharcosa, futó- és gyaloglókörök szervezője, „az ország vezérszurokolója”. Mitől válik Monspart Sacivá?

Sarolta az iskolaegészségügyben is dolgozott, büszke volt rá, hogy a kilencvenes években a Cerbona doboz hátoldalán meg tudott jelentetni egy rajzos reggeli tornát. Alaposságára jellemző – mutatta meg a fia –, hogy a dobozban bontatlan csomagolásban a gabonapehely is benne van.

Az „élő múzeumban” rejlő lehetőségekből indult ki Tasnádi István és Durica Katarina is. „Itt van Monspart Sarolta hagyatéka, rengeteg hozzá kötődő tárgy, miért ne csinálhatnánk akár lakásszínházat?” – gondolták. Akkor a tér, hogy alkalmanként 32 nézőt tudnak fogadni.

Saci és Péter nagy nyilvánosság előtt éltek, rengeteg interjút adtak, sok fotó készült róluk. Mindkettejük életútjában annyi a mélység, a magasság, hogy három hollywoodi film kijönne belőle – fogalmazott Durica Katarina.

A darabban azok a történetek hangoznak el, amiket ők maguk

A kezdet a Kezdőkörben: már a legelső pillanatban érződött az összhang Monspart Sarolta és Feledy Péter között

is megosztottak annak idején a nyilvánossággal. Tasnádi Istvánt megragadta, hogy a lakás ablakából a 20. század történelmét látjuk már-már sokkoló módon – a kö-

net, egy nagy tragédiával, hiszen a New York-i és a tokiói maratonra készülve a kullancs által terjesztett agyvelőgyulladás megszakította a sportpályafutá-

díszlet, a történet is megvan, Péterfy Bori és Gyabronka József személyében pedig megtalálták a házaspár ideális megformálóit. A sajtóprogramon

a színművészek a darab „Közös élet” fejezetéből az első találkozást elevenítették fel: Feledy Kezdőkör című műsorában sikeres fiatalokkal beszélgetett, amikor egyszer valaki lemondta a szereplést. A szerkesztő szólt, hogy van itt egy szőke „futkosó csaj”, elég helyes, most nyert világbajnokságot, őt be lehetne ug-rasztani.

A műsorról készült fotón is feltűnik a köztük létrejövő összhang. Feledy Péter rögtön privát találkozóra hívta riportalányát, majd 1974-ben ösz-

sze is házasodtak. Így kezdődött közös életük a Monspart-házban.

Sz. D.

■ A Monspart alapítvány támogatásában készülő előadás bemutatója március 1-jén lesz. A program szakmai partnere a Jurányi.

A Monspart-ház című darab két főszereplője: Gyabronka József és Péterfy Bori

rolta, a Hegyvidék díszpolgára életéről. A tájfutó-világbajnok az első nő volt Európában, aki három óra alatt lefutotta a maratont. Férjével, Feledy Péter televíziós műsorvezető-szerkesztővel közel negyven évig éltek együtt Szilágyi Erzsébet fásori lakásukban, ahol a mai napig érintetlenül állnak tárgyaik, bútoraik, Monspart Sarolta serlegei, kupái, kitüntetései.

Ebben az „élő múzeumban” játsz-sza el két színművész, Péterfy Bori és Gyabronka József a házaspár közös életét. A nézők mintha vendégségbe jönnének – ahogy fiuk nevezi őket – Sacihoz és Péterhez, akik intim légkörben, sok humorral mesél-

Kétszeresen is sikeres pályát futott be

Kezdd az évet ezekkel a cuiki, szerencsehozó malacokkal, hogy garantált legyen a siker 2026-ban is! Recept kommentben.

Kezdd az új évet a régi álmok megvalósításával!

Ne legyél rest! Kezdd máshogyan az évet!

Az Aldi béremeléssel kezdi az évet.

Az elérhető luxus nem vár – te se várj tovább!

Kezdd az évet az energiád helyreállításával! Ha szeretnél tudatosabban kapcsolódni önmagadhoz, a kvantum wellness egy különleges, relaxációt és önreflexiót támogató élményt nyújt.

Az idén kezdd az évet egy üres befőttesüveggel. Minden héten tegyél bele egy cetlit, amire ráírsz egy jó dolgot, ami a héten történt veled. Szilveszterkor pedig majd kiürítheted az üveget, és rácsodálkozhatsz, hogy mennyire jó éved volt!

Kezdd velünk az új évet! Budapesti áruházakba keresünk rész- és teljes munkaidős munkatársakat hosszú távra! A munkakör bárki számára könnyen betanulható, így elvárás mindössze a megbízható, szorgalmas munkavégzés!

Kezdd kicsiben! Nem kell januárban mindent egyszerre. Egyetlen új szokás is elég. Például heti egy új íz, amit kipróbáltok.

Kezdd az új évet ezzel az interaktív önismereti naplóval! Ebben a könyvben az illatok, ízek és színek kavalkádjá mély és izgalmas kalandot ígér, melynek során megismerjük az évszakok, az állóolajok és a természet játékos titkait! Csodaszép ajándék lehet nemcsak önmagunk, hanem szeretteink számára is!

Kezdd az új évet friss, megújult bőrrel anti-aging kezelésünk segítségével! Ez a modern eljárás antioxidáns, hidratáló és lifting hatással bír, így segít, hogy bőröd ragyogó és fiatalos maradjon. A kezelést keresd esztétikai orvosodnál!

Kezdd az új évet álomszerűen Zanzibárban! Csupán egymillió-kilencszázhuszonezer-hétszázhetvenkilenc forint két fő részére! Terasz, kerékpárkölcsonzés és többnyelvű recepció!

Kezdd velünk az évet mozgással és feltöltődéssel! Január elseje és tizenötödike között harminc százalék kedvezményt

adunk az öt- és tízalkalmas bérletekre. Indítsd az évet tudatosan és energikusan velünk!

Kezdd velünk az új évet! Másodállást keresel? Szívesen dolgoznál, amikor a szabadidőd engedi? Pest vármegyei áruházakba keresünk alkalmi munkavállalókat! Betölthető munkakörök: árufeltöltő, pénztáros, bolti eladó.

Indítsd az idei évet egy tökéletes órával! Az Earhart 37 holdfázisos modellje minden hölgy kezén stílusos, és garantálja, hogy az év minden pillanatát egyedülálló és emlékezetes módon élhesse át. Szerezd meg most ezt a csodálatos órát, és kezdd az új évet stílusosan!

Az új év új kezdet! Tettél fogadalmat? Jó hírünk van: már most kérhetsz időpontot az új évre az alábbi kezelésekre: fogszabályozás, szájszészet, konzerváló fogászat, dentálhigiéna. Kezdd az évet egészséges, magabiztos mosollyal!

Januárban új tanfolyamok indulnak a Lingo Nyelviskolában! Több nyelv, különböző szinteken, tapasztalt oktatókkal! Jelentkezz most, és kezdd el az évet új tudással!

Készen állsz egy új évre, új utazásokkal? Ha még nem voltál nálunk, akkor itt az ideje! Ha már voltál, akkor pontosan tudod, miért kell visszatérned! A Zsindelyes erdei vendégház csak rátok vár! Erdőszéli nyugalom, panorámás svéd szauna! Fatüzeléses dézsa a csillagos ég alatt! Túraútvonalak, kirándulások, strand egy ugrásra! Kisvasút, éttermek, cukrászdák!

Kezdd az új évet tangóval és valóban értékes, együtt töltött idővel!

Szeretnél a konditermes edzések helyett valami újat kipróbálni? Unod a sablonos edzéseket? Kihívásokra vágysz, vagy csak szeretnél könnyedén mozogni? Jólesne edzés után gyorsabban regenerálódni? Vagy csak beváltanád a januári életmódváltó fogadalmad? Akkor gyere, és kezd velem az új évet!

Az ünnepek után mindenkinek jár egy kis kényeztetés, hogy újult erővel vágjon bele a januári teendőkhöz. Engedd el a stresszt, és találd meg a belső harmóniádat egy autentikus thai masszázssal! Akár a tradicionális thai masszázs mély nyújtásaira, akár a lávaköves kezelés melegére vágysz, profi masszöreink segítenek a teljes ellazulásban. Indítsd az évet feltöltődéssel!

Álomhaj könnyedén! A szintetikus hajjal készülő hajhosszszabítás tökéletes megoldás: gyors, látványos és pénztárcabarát! Kezdd az évet megújult frizúrával, és használd ki a kedvezményt!

A kézműves sajt természetes fehérjében gazdag, adalékmentes és tápláló. Kezdd az évet tudatosan – de élvezetből!

Kezdd az új évet stresszmentesen tavalyi árakon!

Kezdd az évet stílusosan a konyhában!

Kezdd az évet lágyabb vonalakkal! Így törheted meg a szoba egyenes vonalait, és teremthetsz olyan természetes áramlást, ami egyszerre modern és hívogató. Nincs is jobb annál, mint amikor a kanapénk segít valóra váltani az álmainkat.

1124 Budapest, Csörsz utca 18.
www.momkult.hu

MOMO
2026/02/01 [V] 10:00
BÁBELŐADÁS MICHAEL ENDE
MŰVE NYOMÁN

MIMO ÉS CSIPEK
2026/02/07 [SZO] 10:00
ZENÉS BÁBSZÍNHÁZI ELŐADÁS

BEREMÉNYI 80
2026/02/05 [CS] 19:00
BEREMÉNYI GÉZA, CAN TOGAY, CSEH ANDRÁS, KERTÉSZ ENDRE, ÜVECSEI H. MIKLÓS, RATKÓCZI HUBA, SZABÓ BALÁZS, HRUTKA RÓBERT, UDVAROS DOROTTYA, CSERHALMI GYÖRGY

FOTELKONCERT
2026/02/22 [V] 19:00 GUNDEL TAKÁCS GÁBOR VENDÉGEI:
ROY, ÓNODI ESZTER, FÜR ANIKÓ, VITÁRIS IVÁN

HEGYVIDÉKI
KULTURÁLIS
SZALON

1126 Budapest, Törpe utca 2.,
Városháza tér.
www.kuturalisszalon.hu

KÖNYVKÉPZŐKÖR
2026/01/20 [K] 16:00
GRÓF KLEBELSBERG KUNÓNÉ
BOTKA SAROLTA EMLÉKIRATAI

SZALONEGYETEM
2026/01/28 [SZE] 14:30
A MŰVÉSZET / GÉNIUSZOK

ANALÍZIS
IRODALMI TALÁLKOZÁSOK SZERET / GYŰLÖL
2026/01/28 [SZE] 19:00
JUHÁSZ ANNA IRODALMÁR ÉS RÁCMOLNÁR LILI PSZICHOLÓGUS

1126 Budapest, Királyhágó tér 10.
www.hegyvidekgaleria.hu

**TECHNOLÓGIA, ILLÚZIÓ
ÉS MŰVÉSZET**
MAGYAR MŰVÉSZET 1945 UTÁN
VASARELY, SCHÖFFER, MOLNAR
2026/01/16 [P] 18:00

**MOZGÁS, TERMÉSZETI
ERŐ, ABSZTRAKCIÓ**
MAGYAR MŰVÉSZET 1945 UTÁN
REGIL JUDIT ÉS HANTAI SIMON
2026/01/28 [SZE] 18:00

EGYÜTT
2026/01/31-IG
MAKKAI MÁRTA TEXTILMŰVÉSZ ÉS MAKKAI-KOVÁCS BEATRIX FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

1124 Budapest, Csörsz utca 18.
www.momkult.hu

JAZZ SENSATION
2026/04/21 [K] 19:00
TONY LAKATOS, JEANFRANÇOIS PRINS, ROBY LAKATOS, TARJÁN ZSÓFI,
MIRYAM LAKATOS ÉS A GYPSY JAZZ BAND

ERKEL FERENC ÉS BÁNK BÁN
PÁRATLAN PÁROK 2026/01/20 [K] 19:00
BŐSZE ÁDÁM ÉS LÁSZLÓ FERENC ELŐADÁSSOROZATA

2026/02/12–21
GAZSI NORBERT, STEIGERVALD KRISZ-
TIÁN, HOT JAZZ BAND, SÁRKÓZY LA-
JOS ÉS ZENEKARA, FEHÉR LILI, GUBIK
PETRA, MIKLÓSA ERIKA, PÁL ISTVÁN
SZALONNA, LACKFI JÁNOS, TÖRŐCSIK
FRANCISKA
ÉS A MŰVÉSZETI VEZETŐ:
BALÁZS JÁNOS

**A KIRÁLYNŐ
II. ERZSÉBET 100 ÉVE**
2026/03/31 [K] 19:00
LILIBETBŐL NAGYMAMI
A SOROZAT 1. RÉSZÉ

A gyógyszerész sci-fi író, aki 60 évesen ment férjhez

Íróasztalától látja a BAH-csomópont fölött a Várnegyedtet, a Gellért-hegyet, este a Keleti pályaudvar mögött a kivilágított Puskás Arénát, nyáron a tűzijátékot. Ideális hely az íráshoz. Fedina Lídiával, a gyógyszerész végzettségű írónővel mesékről, Petőfi Sándorról és egy „röhögős” Covid-lagziról is beszélgettünk. De vajon hogy kerül ide Csimpánz Zsiga bódéja?

– Egyik regénye, a *Seuso-mozaik egy műkincslopás történetét dolgozza fel. Érdekes módon – egészen kicsiben – önnök is van egy saját hasonló sztorija! Hogyan is történt?*

– Végheő Klára hegyvidéki festőművész unokaöccse jó barátom, és egyszer mondtam neki, szívesen vennék kortárs festményt, hogy ne posztereket rakjak a falaimra. Akkor tudtam meg, hogy az unokanővére festőművész. Elmentem Klári műtermébe, és nagyon megtetszett két bohócos festménye; de én hármát, olyan „oltárképszerű” szerettem volna! Ezért festett nekem még egyet, amin egy kislány egyensúlyoz egy széken – ez vagyok én –, egy bohóc kukucs-kál be a szobába – ez az unokaöccs –, és van rajta még egy fehér kiscica... Jó ideig ezek díszítették a szobámat, de már nincsenek meg. Képzelve, a költőzésemkor mind a hármát ellopták!

– Ez már a Hegyvidéken történt, de nem lakott mindig itt, ugye?

tudni megélni, és ebben igazuk volt. Arról nem is szólva, hogy ha írni akarok, kell egy alaptudás, mert az, hogy tizenennyolc évesen remek meséket írok tündérekéről, manócskákról, rendben van, de ha valaki komolyabb témákkal akar foglalkozni, ahhoz szükséges a tudás. Azt mondták, a gyógyszerészet jó alapképzés, és valóban így van. Nem dicsekvés, de tény, hogy summa cum laude végeztem, jeles diplomával, négyen voltunk az évfolyamban, kapkodtak utánunk az állásajánlatokkal. Először a Chinoinnál, majd az Egis gyógyszergyárban dolgoztam kutató-fejlesztőként, ahol aerosol gyógyszerformát fejlesztettem. Az én munkám eredménye például a Taleum orrspray és asztmainhalációs spray, valamint a természetbarát Nitromint spray. Elég komoly dolgokat tettünk le az asztalra, csak miután a Servier francia gyógyszergyár többségi tulajdonos lett, megszüntette a kutatás-fejlesztést, és az elsők között bocsátottak el. Kerestem

vagy meséket – merthogy nő vagyok, és hozzám az illik. De miért...? Írtam, írok mesét is, persze. Évek óta rovatvezető vagyok a Dörmögő Dömtör magazinnál. Tulajdonképpen hét éves korom óta mesélek. Akkor még nem tudtam leírni, de meséltem az öt évvel fiatalabb húgomnak. Nekem is rengeteget meséltek. Most ez nem látszik rajtam, de nem voltam hajlandó enni, ha nem meséltek! Csimpánz Zsiga árulta a banánt a Boráros téren, és amikor arra jártunk, mutatták, hogy ott a bódéja, de már nem látszik, mert épp elhagytuk... Ilyen meséket talált ki anyukám és az anyai nagymamám.

Telefonon közvetített esküvői szertartás

– Anyukájától örökölte a fantáziáját?

– Igen, tőle is. Édesanyám nagyon korán meghalt, majdnem harminc éve. Attól kezdve édesapámmal voltam. 2022-ben pedig – pont a koronavírus-jár-

Fedina Lídia író, műfordító, szakfordító a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen végzett gyógyszerészként. Négy szabadalom jelzi tudományos munkásságát. A hetvenes évek vége óta szoros kapcsolat fűzi a magyar animációhoz. Irodalmi életútja 1989-ben kezdődött, a Vili a veréb című rajzfilm mesekönyvátíratával. Számos sci-fi és fantasy regénye jelent meg, a Galaktika magazinban is publikál. 2018-ban – első nőként – Zsoldos Péter-díjat kapott. Férje, Kiss Ferenc képregényíró, szerkesztő, Rejtő Jenő-kutató.

a képregényeket, én meg fordítottam nekik, és rendszeresen jelennek meg náluk a novelláim. 2017-ben találkoztunk egy újjé-köszöntő pezsgőzésen; ő azelőtt nem járt ilyen összejövetelekre, de akkor épp eljött. Valakivel beszélgettem, hallotta, hogy kacagok – mert én ilyen kacagós vagyok –, és odajött hozzánk. Nem sokat beszélünk, mert elég szomorú hírei voltak a nagybeteg élettársáról. Bár a következő nyáron még javult az állapota, de sajnos karácsonyra meghalt. Akkor felhívtam egy csomó embert, engem is. Azt hittem, csak egy köszöntés lesz, de hallottam a hangján, hogy valami baj van. Megtudtam, mi történt... Később elkezdődött köztünk a barátkozás; elmonda, hogy kapaszkodott belém, mert kicsúszott a talaj a lába alól. Egymásba szerettünk. Én nem akartam élettársi kapcsolatot, mondtam, ha egymást választjuk, akkor már legyünk házastársak! Mit veszíthetünk? A pandémia idején, maszkban és kesztyűben jelentünk meg két tanúval az anyakönyvvezető előtt, aki azt mondta, nyugodtan vegyük le magunkról ezeket az „izéket” – nagyon vígan voltak! Hogy édesapám is hallja, beállítottuk a telefont, közvetítettük neki a szertartást. Ő viszont elfelejtette kikapcsolni a hangot a saját oldalán, így mi hallottuk, ahogy „zörög” – olyan vicces volt, hogy elkezdtem nevetni. A húgom mögött ült, és azt hitte, sírok – erre ő meg elkezdett sírni! Nem tu-

dom, miről beszélt az anyakönyvvezető, mert azzal küzdöttem, hogy ne röhögjek. Amikor már nem bírtam, közöltem, ne haragudjon, nem rajta nevetünk – és akkor kirobbant belőlünk a kacagás. Az anyakönyvvezető aranyos volt, „semmi baj”, mondta, „történnék itt ennél sokkal furcsább dolgok is”. Ez volt a polgári esküvő, utána mi négyen, a tanúkkal, a férjemhez mentünk, tatárbifszteket ettünk – ez volt a Covid-lagzi. A következő évben, 2021-ben egyházi esküvőt is tartottunk, a Gundelbe szerveztük meg a lakodalmat, amire külföldről is jöttek volna. De mit ad Isten, megint lezárták az országhatárokat a járvány miatt, a Gundel sem nyitott ki. Végül is a húgom házában rendeztünk egy családi ebédet. Az egész így is nagyon emlékezetes.

– Hatvanévesen először férjhez menni... Mit szolt a környezetük?

– Ha nem is botránkoztak meg, sokan meghökkentek, hogy miért megyek én hatvanévesen férjhez. Hát, miért ne menjek? Édesapámmal nagyon össze voltunk forrva, és mivel anyukám korán meghalt, sokat segítettem a húgomnak a gyereknevelésben. Egy „nagy-mama” ritkán megy férjhez, amíg az unokái kicsik, de aztán felnőttek, édesapám betöltötte a nyolcvanát, hála Istennek, jó egészségnek örvendett; ám így is végig kellett gondolnom, hogyan tovább, hogy ne maradjak egyedül, és ha adódik egy kedves, rendes férfi, akkor miért ne házasod-

junk össze... Ami érdekes, hogy a húgom 2025 októberében ment másodszor férjhez, szintén hatvanévesen.

Trilógia Petőfiről, fantasy gyerekeknek

– Önök nemcsak házastársak, hanem munkatársak is.

– A férjem nélkül a Seuso-kincsről szóló könyvem sem született volna meg, ő hozta a témát. Megpróbáltuk a valós történetet megírni, egyéves kutatómunkával összegyűjtöttünk minden hozzáférhető információt. Ő elkészítette a képregény forgatókönyvét, én azt követve, mint egy apácarácson mászva felfelé, írtam a történetet. Na de hát, ahogy az apácarácson, egy forgatókönyvben is sok a lyuk, a regénybe pedig szükségeselek a leíró részletek. A dokumentumok hitelességének utána kellett járni, a téves adatokat meg kellett szűrni. Ez történt a férjem által elkészített és megírt Petőfianum című összeállításnál is, amely magába foglalja a fellelhető hiteles dokumentumokat Petőfi eltűnésével kapcsolatban. Ebből írtam meg a Petőfi-trilógiám harmadik, Kard és lánc című kötetét az 1849. július 31-e utáni eseményekről, az ál-Petőfikről, Júlia kereséséről és arról, lehetett-e igazság abban, amit sok hiteles tanú állított, hogy találkoztak vele Szibériában. A trilógiám első kötete, a Tőről vágott magyar ember – kétéves kutatómunka és a férjem képregény-forgatókönyve alapján – egy teljes Petőfi-életrajz, a második kötet pedig Petőfi és Szendrey Júlia szerelméről szól. Ez a Könyvmolyképzőnél jelent meg, főleg a női olvasóik számára. Oda szeretném vinni a gyerekfantasyket is. Szívesen dolgoznék velük tovább, korrekt csapat. Legújabb könyvem, az Akasztófavirágok öt betyár kalandjait eleveníti meg, a Helma kiadónál jelent meg 2025 novemberében. Reméljük, sikeres lesz, sorozatot tervezünk.

– Ön az első nő, aki Zsoldos Péter-díjat kapott, és van egy második helyezése is.

– Ahogy visszanéztem a listát, második helyezett előttem is volt már nő, de én vagyok az első, aki nőként első díjat kaptam. Egyébként fiatalodott az elbírálók csapata, és az Avana Egyesület alapított egy másik science fiction díjat is: ez a Monolit-díj. Talán elnyerhetem.

Szepesi Dóra

Egy vidám emlék a sok közül: Lőrincz L. László íróval és férjével, Kiss Ferenc képregényíróval 2019-ben

– Csepelen születtem, ott is éltem tízéves koromig. Aztán átkerültünk Erzsébetre, tanácsi lakást kaptunk, ami 1970-ben nagy dolog volt, onnan repültünk szét. A szüleim elköltöztek Óbudára, átadták nekünk a húgommal a lakást, később osztóztunk, és én a tizenkettedik kerületbe akartam jönni. A barátaim itt laktak, akárhányszor jártam náluk, mindig megcsodáltam, milyen gyönyörű; az 59-es villamos fenti vonalán mindenhol kertek, zöld. A Nagysalló utcába, kertkapcsolatos lakásba költöztem, ahonnan azért menekültem el, mert közös képviselő lettem, és az tarthatatlan volt. Édesanyám megmondta, bármit vállalhatok, csak a közös képviselőséget ne. Mit vállaltam el...? Azt! Úgy tudtam szabadulni, hogy eladtam a lakást. 2003-ban költöztem a Kálló esperes utcába, a lakás panorámája fogott meg.

Háromszor vette el a munkáját az EU

– Író és gyógyszerész – érdekes párosítás. Miért lett gyógyszerész?

– Édesanyám gyógyszerész volt, édesapám orvos. Mondták a szüleim, írásból nem fogok

magamnak munkát, elmentem a Magyar Szabadalmi Hivatalba, de ott nem dolgoztam sokáig, mert csatlakoztunk az Európai Szabadalmi Hivatalhoz. Mivel én íróként szinonimákban gondolkodom, a felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyamot nem lett volna könnyű elvégezni. Később szabadalmi ügyvivői irodákba dolgoztam be fordítóként, ami nagyon felelősségteljes dolog, komoly pénz múlhat azon, ha valaki rosszul fordít. Édesapámat is bevon-tam, rengeteg munkánk volt, jól is fizették, de egyszer csak hoztak egy határozatot, hogy nem kell lefordítani magyarra a szabadalmakat. Szoktam mondani, tőlem zsinórban háromszor vette el a munkámat az Európai Unió. Akkor döntöt-tünk úgy édesapámmal, hogy megpróbálók írásból, fordításból élni.

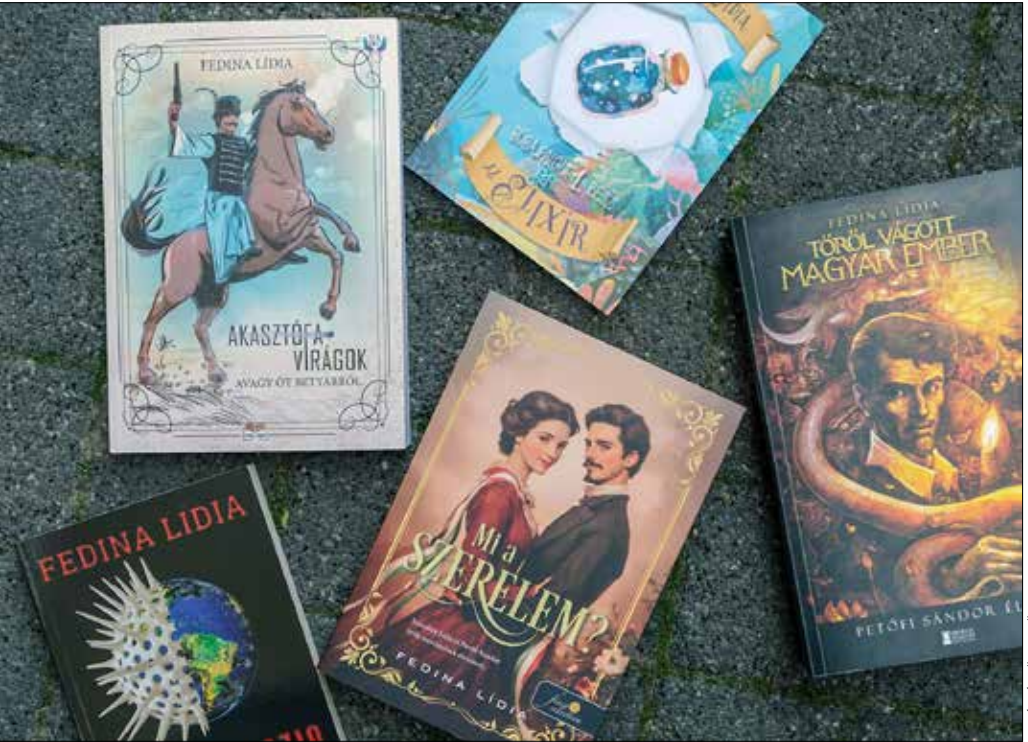
– Sok műfajban alkot. Hogyan alakult így?

– A science fictiont szerettem elsősorban. A szüleim könyvtárában sok Galaktika magazint találtam, ezeket élvezettel olvastam, olyanok voltak számomra, mint a mesék. Amikor fiatalon írni kezdtem, a kiadók azt mondták, írjak lányregényeket

vány idején –, hatvanévesen férjhez mentem. Életemben először!

– Ez aztán szívmengető! Hogyan találtak egymásra?

– Az egy csoda, hogy miként tudtuk a férjemmel, Kiss Ferencel elkerülni egymást. Merthogy ő is dolgozott a Galaktikának, most is ő szerkeszti

Fedina Lídia többféle műfajban alkot, szinte minden korosztály számára van mesélnivalója

HEGYVIDÉKI
HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.helytortenetigyujtemeny.hu

**SVÁBHEGYI TÜNDÉRKERT
JÓKAI ÉS A HEGYVIDÉK**
SZERDÁTÓL VASÁRNAPIG 10:00–18:00
HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

barabás.villa
VÁROSMAJOR

1122 Budapest, Városmajor utca 44.
www.barabasvilla.hu

CSERESZNYÉSKERT
2026/01/29 [CS] 19:00
TROJKA TÁRSULAT PÉNZES
KOMÉDIÁJA TRAGIKUS NAPOKRA

**HRABAL LEGENDÁK
HOMMAGE À PINA BAUSCH**
2026/01/17 [SZO] 1P:00
TROJKA SZÍNHÁZI TÁRSULÁS

NÉGY FAL KÖZÖTT
ZÉKÁNY DIA KIÁLLÍTÁSA
2026/01/31-IG

MAMA, MESÉLJ...!
2026/01/30 [P] 19:00
KÉPZELETSZÍNHÁZ ÉS BESZÉLGETÉS
HORVÁTH LILI, SZAMOSI ZSÓFIA ÉS
TOLLÁR MÓNICA

LÓVASÚT
KULTURÁLIS
ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.lovasut.hu

ÜVEGFAL
2026/01/23 [P] 19:00
GRYLLUS DORKA ÉS SIMON KORNÉL
ZENÉS SZÖVEGSZÍNHÁZ

ALMAFÁCSKA
CIRÓKA BÁBSZÍNHÁZ
2026/01/25 [V] 10:00

OMNIBUS-KONCERT
2026/01/17 [SZO] 17:00
ZENE KOMOLYAN MINDENKINEKI
SURJÁN-TRIÓ CSALÁDI KONCERT

NŐFORGÁS
2026/01/18 [V] 19:00
HANGFESTÉS
MOZGÁSÉRZETEKKEK

MÁRFI MÁRK: TELIK
2026/01/28 [SZE] 19:30
A TELIK TRIÓLOGIA ELSŐ RÉSZÉ

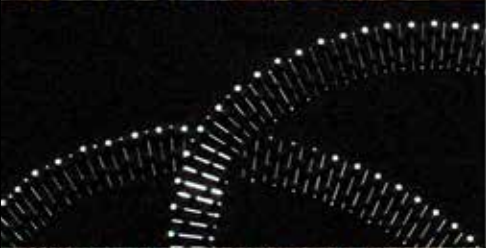
MONDJ IGENT!
2026/01/25 [V] 19:00
SZÓRAKOZTATÓ MONODRÁMA
IGAZ TÖRTÉNET ALAPJÁN

A FÉNY ÍGÉRETE
A Galéria 12 Egyesület csoportos kiállítása
Látogatható: 2026. január 31. - ig

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSEK:
AKNAY TIBOR, ANGYAL JÚLIA,
BAKOS TAMÁS, BERZY KATALIN,
BORZA TERÉZ, DONÁTH LAJOS,
EIFERT JÁNOS, FÁBRY TÍMEA,
JUHÁSZ MIKLÓS, HOLLÓ KATALIN,
KÁDÁR KATALIN, KOVÁCS HELGA,
LÁNG - MITICZKY KATALIN,
LIPCSEY JUDIT, MACZKÓ ERZSÉBET,
MÁGER ÁGNES, MAKKAI MÁRTA,
ORIENT ENIKŐ, RAINER PÉTER,
RUTTKA ANDREA, SZABÓ ENDRE,
SZAMOS IVÁN, SZÉKÁCS ZOLTÁN,
SZÉKELY ANNAMÁRIA,
VÉGHSEŐ KLÁRA, VIDA ZSUZSA,
VIZY LÁSZLÓ, VÖRÖS VALÉRIA

G12
galéria12.hu
A belépés díjmentes
Galéria 12 kávézó, 1122 Budapest,
Hajnóczi József utca 21.

RETROPOTLO

Közös kedvenceink: mérsékelten képernyőképes műsorvezetők

Következzék a magyar televíziózás viszonylagos fénykorából néhány műsorvezető, aki csetlés-botlásával több mint hálás alapanyagot biztosított a parodistáknak!

Rózsa György

Mr. Bean nevét valamikor a korai 90-es években, a Szeszélyes évszakok jóvoltából ismerhette meg a hazai közönség. Ám a magyar televíziózás történetében akadt valaki, aki már évekkel korábban a babérjaira tört, és ehhez nem volt szüksége ványadt plüssmackóra, sem rajzfilmes grimaszok komplett tárházára.

Az ország Rózsa Gyurija olyan volt, mint egy újszülött rinocéroszbébi: kétségtelenül szerethető karakter, ám ennek ellenére sem ismertünk élő embert, aki örökre fogadta volna őt. Rokonszenves mivolta leginkább esendőségében rejtett: miközben a Kapcsoltam... műsorvezetőjeként furmányos feladványokkal traktálta a munkásosztályt, ádáz és megnerhetetlennek tűnő küzdelmet vívott a dehidratáltsággal. A Fővárosi Vízművek nem hivatalos adatai szerint egy-egy adás alatt mintegy negyedével csökkent Budapest vízháztartása, ám ez sem tántorította el őt attól, hogy a vízivás a műsorvezetői védjegyévé váljon.

Szerény jellemét mi sem demonstrálta jobban, mint hogy Leg... leg... leg... című műsorában sosem szentelt értékes perceket saját rekordjának, figyelmét kizárólag a nézősereg és a közönség kötötte le. Persze ebben nem mindig volt köszönet. Kiváltképpen igaz volt ez a

Zsákbamacsckára, amikor Gyurink erdőmesterfagylalt-színű zakójában hosszú percekig alkudozott Rüttyüttyüvel, a salgótarjáni kovbojjal, miszerint tegyen már le ezeröccázé' azon szándékáról, hogy a hupikék béka alatti kacsintós pénztárcát választja.

Lakat T. Károly

A Nap-kele önkéntelenül is megválaszolta a soha, senki által fel nem tett kérdést, miszerint milyen lenne egy talkshow, ha alulfizetett szövegíró bölcsészek helyett az olajszókités nagygúyi agyalná ki a poénokat. Nos, a

Lakat T. Károly, a mondatfűzés nagymestere

műsor semmiképpen sem volt vádolható középszerűséggel, többnyire kizárólag gyötrelmesen unalmas és földöntúlian

szürreális pillanatok uralták a beszélgetéseket.

Lakat T. Károly fele-fele arányban gondoskodott mindkettőről, miközben nézőként tippjátékot folytathattunk, hogy ő maga vagy interjúalánya mumifikálódik-e hamarabb egy-egy végtelenített körkérdés feltevése közben. Mindez főleg embert próbálónak bizonyult azok után, hogy felvezetőiben általában Koszo és a Gondos bocsok összeszeretétét rázúdította a meghívott vendég nyakába.

Höszünk azért egy-egy átmeneti rövidzárlat erejéig hajlamos volt megfélekezni önmagáról, ám őszinte pillanataiban is gondoskodott arról, hogy a néző kellően kényelmetlenül érezze magát. Ilyen volt például az elhíresült karácsonyi Zámbo Jimmy-interjú, amelyben épp-

hogy csak a „Zetor-arcú mutáns kreatúra” jelzővel nem illette Csepel négy és fél oktávós szuvenírpárnáját.

Juhász Előd

Belegondolni sem merünk, hogyan folylhatott a Zenebutik műsorvezetői castingja: jó eséllyel Juhász Előd mellett egy ceruzahegyező és egy körüti gázszívargás is jelentkezett a válogatóra, ám a döntéshozók szerint a klasszikus zenei műveltség végül Juhász mellett szólt. Ebbéli jártasságát eszünk ágában sincs megkérdőjelezni, és a műsorral sem lett volna különösebb probléma, ha Beethoven, Brahms és a Hepőpapi Nyenyereegyüttes életművét boncolgatják benne.

Ám sajnálatos módon a könynyűzene is komoly szerephez jutott, ami azért volt aggályos, mert Juhász Előd négyszeres védőoltásban részesült a külföldi előadók nevének helyes kiejtése ellen. Emellé pedig egy viktoriánus kori komornyik fiatalosságit is hitelesen hozta, ami végül oda vezetett, hogy – Rózsa Györgyhöz hasonlóan – örök érvényű Gálvölgyi-paródia főszereplőjévé vált.

Fásy Ádám

A Fásy Mularó Zeneexpressz című, mai verziója leginkább már csak azokat a konformistákat szórakoztatja, akik 1991 szilveszterén egy Torgyán-paródia hatására agyalapi mirigyeikbe nyelték félre az Éva-vermutot, majd kómába és időcsapdába kerültek. A szaktekintélyek azonban még emlékeznek rá, hogy valaha ez a műsor volt a trasztévész halálfejes zászlóshajója, amelynek költségvetése a sztárgázsikkal és a lampionokkal együtt meghaladta az ezer forintot.

A képernyő-képtelenség rezer-vátumában pedig Fásy Ádám volt az idegenvezető, aki úgy konferálta be a fellépőket, mint egy hajdúnánási amatőr boks-

csodatevő aranyhala, Dévényi Tibi bácsi ugyanis tömegével tejesített olyan kéréseket, amikkel élő gyermek akkor sem hozakodott volna elő, ha másfél

A műértők nem kis örömeire Fásy Ádám sokszor énekelt is a műsorában

gála indulóit. (A közönség pedig hasonlóan lelkesen tapsolt nekik, mint egykor a Colosseum népe a bengáli tigrisnek.) Eközben a műsorvezetőnek egyszerre gyűlt meg a baja az intonációval, a torlódó mássalhangzókkal és az országimázsért felelős tisztviselőkkel, egy naiv külföldi néző ugyanis a látottak alapján joggal hihette, hogy a magyarok továbbra is jurtában laknak.

Dévényi Tibor

A Három kívánság a mai napi sztenderd téma a 30-as, 40-es korosztály körében, jöllehet e társalgásokat nem annyira a nosztalgia, mint inkább a válogatott traumák kibeszélése iránti szükség generálja. A téboly

éves korában fejen találja a lengőteke a resti kerthelyiségében.

Találkozni akarsz Kylie Minogue-gal? Már intézzük is neked a zsákban futást a Manhattant együttesel! Senki más nem tudta hasonló lelkesedéssel rikoltozni, hogy „a Szekútersz együttes három palacsintával vezet Anitáké előtt!” Szerencsés esetben Tibi bácsi társaságában tartózkodott egy jó képességű tolmács is, aki nem engedte, hogy a műsorvezető angolul elegyedjen szóba a világsztárokkal, ugyanis amikor ez mégis megtörtént, abból olyan mondatok születtek, mint a *Gretyüésün, Dévid Hásszelhoff, Tibor máj nám.*

Kirsch András

DISZKOVERY

2025 a magyar popzenében

A 2025-ös év hazai zenei trendjeit muszáj azzal felvezetni, hogy a 2020-as évek mennyire magasan kezdődött a magyar popzenében. Már az azt megelőző évtized is arról szólt, hogy itthon egyre szélesebbre nyílt a műfaji

Bongor tavalji lemeze kiemelkedő

olló, egyre több új előadó bukkan fel, és egyre változatosabb stílusokban született a korábbiaknál magasabb színvonalú, sokszor a nemzetközi mércéhez méltó produkció.

A hiphop globális előretörésével párhuzamosan itthon is ez lett a legnépszerűbb műfaj a 20-as évekre, csak aztán jött a majdnem kétéves világiárvány, és mindent lehetett előlről felépíteni. Jó, addigra Krúbi, Gege, Dé:Nash, Kapitány Máté, Lil Frakk és a többi trappes letette az új magyar hiphop alapjait, amire Ress, Dzsudlő, Beton.Hofi, Holi, Azahriah, DESH, Sisi, Co Lee, Pogány Induló olyan gyorsan építettek, hogy illet addig nem látott hazai popszakma. Közben a gitárzenék is erősek maradtak, burjánzott az elektronika, feljött a modern jazz és sok más.

Igy aztán 2025-ben is volt mire várni, és a már régebb óta aktív előadók, az aktuális sztárok mellett lehetett bízni a friss

reménységek nagyszámú felbukkanásában is. Az egy ideje élmezőnyös, vagy népszerű, vagy zsánerében jó hazai produkciók közül ismét bizonyított a **Platon Karataev**, **Deva**, a **Carson Coma**, **Azahriah**, a **Mayberian Sanskülotts**, a **Csaknekedkislány**, a **makrohang**, a **Jü**, **Bar-kóczi Noémi**, **Solére**, a **The Qualitons**, a **Henri Gonzo** és a **Papírsárkányok**, az **Ivan & The Parazol**, az **L.A. Suzi**, a **Berriloo** és a **Doom**, a **Kibaszott emberek**, **Lil Frakk**, a **Hiperkarma**, a **Pluto**, a **Törzs**, **iamyank** és persze a **Mirror Glimpse** (azaz **Krúbi** egyik projektje).

De volt izgalom a frissebb együttesek és előadók körül is: a **kisbetűs ünnepnapok** változatos indie rockja, a **Láz** zajos punkja, a **Hocuspony** garázsos pszichedéliája, a **Gyáva** zajos bátorsága, a **Denevér** hűvös posztpunkja, a **Kolibri** szokatlan indie-je, a **DARAGE** sokszínű gitárzenéje, a **Peremgyerek** indietronikája, a **Cataflamingo** art rockja mind jogosan vívott ki figyelmet magának. Ahogy az idén robbant be **Csinszka** hyperpopos folkkal, **Mollywood** pedig hyperpopos trappel (és persze popban **Manuel és Mehringer** is).

Hiphopban nagyot szolt **Co Lee** és **Kapitány Máté** közös-kódése, **Mikee Mykanic** összegző hangulatú lemeze, **glsch & DDT** jazzrapje – az újabb arcok közül **Cold Gee**, **Andrej**, **Susa**, **Tat** volt különösen érdekes. Az itthon mindig hanyagul kezelt r&b-ben pedig **Czaffy** bemutatkozó LP-je jó.

Jazzben műfaji keretekből kilépő lemezekkel jelentkezett a **New**

Fossils, a **Nagy Emma Quintet**, a **Kovász**. Elektronikában **Eril Fjord** ambientes ürelektronikája, **Kovács The Hun** eklektikus utaztatása, **tschabee** bass-etnója, **Yinna & S. Olbricht** ipari elektronikája, a **Gnork meets The Jazzbois** lazulása, valamint az **EXILES** kiadótól **Klpflrtpr** és **Kin Teal** anyagai emelkedtek ki. Metálban a **csicskakoporsó** avantdoomja, a **Wall Of Sleep** klasszikus doomja és a **Fragna** black-death-darkja mellett akadt egy kisebb nemzetközi death-doom-sikerlemez is a szegedi **Rothadástól**.

A **m.a.d.a.m.band** vokális kamarafolkja szép, a **Psychedelic Source Records** egész éves elszállós munkája megsüvegelendő, a **Dadapest** pedig a hazai dubot mentette meg. Az év egyik legjobb albumát a **girlhood** okos és fülbe-

Girlhood: lendületes, jó dalok

mászó dalai adták össze, de kiemelkedő volt még a vajdasági **Bongor** alkoholizmusról szóló konceplemeze is.

Sokrétű, mély, burjánzó a hazai zenei élet – érdemes lemerrülni a gyöngyökhért, vagy csak lemenni a klubokba, koncerthelyekre az élményekért.

B/

Telódia

Ez a telefonos app életet menthet!

Ha valaki megkérdézné, miért is érdemes leváltani a hagyományos mobilt okostelefonra, az ÉletMentő elnevezésű applikáció lenne az egyik válasunk. Az Országos Mentőszolgálat által kifejlesztett és üzemeltetett szoftver ugyanis pont arra szolgál, amire a neve utal.

A legfontosabb funkciója, hogy ha bármi baj történik, segítségével egyetlen érintéssel tárcsázható a mentő. Nem kell tehát külön bepötyögni a számokat, vagy kikeresni a telefonkönyvből. Az úgynevezett segélyhívó, más néven vészjelzés aktiválásakor a képernyő nagy része egy nagy virtuális gombbá válik. Ezt kell megérinteni 3 másodpercen át, és máris csörög a hívás a mentésirányítóknál.

Ez a megoldás pedig rosszullet esetén döntő is lehet, miként az is, hogy ha a helymeghatározás be van kapcsolva a készüléken, akkor a mentőszolgálat pontosan tudja, honnan érkezik a hívás. Nem kell nyomozgatni a címet, faggatni a beteget, hogy hol van – ami különösen akkor lehet hasznos, ha valaki nem az otthonában tartózkodik, amikor baleset éri, hanem például elcsúszik az utcán, vagy eltéved a hidegben.

Ilyenkor a sebesség kulcsfontosságú, mint ahogy az is, hogy a szakemberek a lehető legpontosabban tisztában legyenek a segélykérő egészségi állapotával: vannak-e betegségei, ha igen, milyenek, szed-e gyógyszereket, valamint kik a hozzátartozói, és ők hogyan érhetők el. Az ÉletMentőbe ezek az adatok is felvihetők.

A szoftver rengeteg egyéb hasznos tudnivalót tartalmaz. Folyamatosan naprakészen tájékoztat a futó vészhelyzeti riasztásokról, magától értetődően úgy, hogy figyeli a telefon aktuális pozícióját. Ennek köszönhetően csak azt jeleníti meg, ami érinti a készülék gazdáját. Azt is jelzi, hol található a közelben kórház, orvosi rendelő, gyógyszerár vagy defibrillátor. Olyan információk ezek, amikkel a

telefon tulajdonosa akár más életét is megmentheti. Sőt, az alkalmazás tartalmaz egy komplett elsősegély-kézikönyvet, amely tanácsokat ad azzal kapcsolatban, hogy mi a teendő például félrenyelés, vérzés, kihűlés, mérgezés, áramütés esetén.

A készítőik arra is odafigyeltek, hogy ne csak valami ömlesztett szöveget borítsanak a felhasználó orra elé, hanem okosan strukturálták, tipográfiai elemekkel elkülönített szekciókra osztották. A karakterek nagyok, ami megkönnyíti az olvasást azok számára, akik látásproblémákkal küszködnek. Világosan látszik, hogy az ÉletMentő appot igazi profik készítették. Rendkívül felhasználóbarát, minden

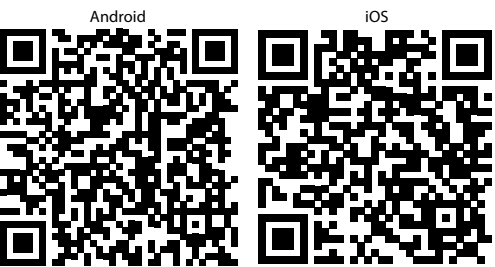

Felhasználóbarát, jól olvasható, könnyen kezelhető és nem utolsósorban hiánypótló

gyorsan megtalálható, és a kezelése azoknak sem okozhat problémát, akiket túlzás lenne okostelefonmágusnak nevezni.

Mindent egybevetve szerintünk ez egy olyan – természetesen ingyenes! – applikáció, amit mindenkinek le kellene töltenie a mobiljára. Sőt, nemcsak a sajátjára, hanem a szüleire is, hiszen sokan sajnos azzal sincsenek tisztában, hogy létezik.

Szalai Péter

SZOLGÁLTATÁS

ABLAK, AJTÓ, REDŐNY

REDŐNY, RELUXA, szúnyogháló, napellenző, roletta készítése, javítása, 06-1/356-4840, 06-30/954-4894.

ASZTALOSMUNKÁK/ KÁRPITOSMUNKÁK

ASZTALOS: 06-20/548-8829. Konyhabútorok, beépített szekrények, polcok, kiegészítések, javítások, precíz, gyors munka. butorosok.hu

ELTARTÁS, GONDOZÁS, ÉLETJÁRADÉK

INGYENES ÉTKEZTETÉS nyugdíjasoknak! Alapítványi alapú. Jelentkezni: 06-30/242-3669, jobbkézekben@gmail.com

NYUGDÍJASOKNAK ALAPÍTVÁNYI alapú étkeztetés kiszállítással. 06-30/242-3669.

ÉLETJÁRADÉKI VAGY ELTARTÁSI szerződést kötnék idős nénivel vagy bácsival, akár otlakással és gondozással. Kérem, keressen bizalommal. 06-70/779-3028.

AUTÓVAL RENDELKEZŐ hölgy vállal idősgondozást, takarítást, bevásárlást, ügyintéztést, valamint segítséget nyújtana idős személy házvezetésében. Hívjon bizalommal. 06-20/229-0986.

OTTHONI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS időseknek! Segítek a mindennapokban: takarítás, bevásárlás, étkeztetés, beszélgetés, gondozás, komplett házvezetés. 06-20/932-0983.

LAKÁSSZERVIZ

SZOBAFESTÉS, PARKETTÁZÁS, csempézés, vízszelérés, kőművesmunkák, kisebb munkákat is vállalok. Halász Tibor. Tel.: 06-1/202-2505, 06-30/251-3800.

LAKÁSOK, FÜRDŐSZOBÁK felújítása. Burkolás, víz/gáz-, villany-szerelés. Festő- és kőművesmunkák, ablak/ajtócsere. Gyors felmérés, ajánlattétel. Kulturált kivitelező, helyi referenciákkal. 06-70/245-8334.

TETŐÉPÍTŐ! Régi, hajlott tetők javítása, cseréje, beázáselhárítás, bádogozás, Lindab tető, új tető cserepezése, kisebb javítások, SOS munkák: 06-30/455-8962, 06-20/773-0499.

TAKARÍTÁS

KISEBB ÉS NAGYOBB takarítást vállalak! 06-70/779-3028.

TÁRSASHÁZAK

TÁRSASHÁZAK/LAKÁSSZÖVETKEZETEK könyvelését, bevallások, beszámolók elkészítését vállaljuk 1000 Ft/hó/alberét díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

TÁRSASHÁZI LÉPCSŐHÁZAK takarítását, télen hólapátolását vállaljuk 30 000 Ft/hó díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

ÉPÍTŐMÉRNÖK VÁLLALJA társasházak közös képviselőt az észak-budai kerületekben. juliannakander@gmail.com

KÖZÖS KÉPVISELŐ MÉRNÖK, eredményorientált. 06-30/357-5028.

TÁRSASHÁZAK KEZELÉSÉT vállalom. andrea.szivos@gmail.com, 06-30/394-3411.

KÖZÖS KÉPVISELŐ társasházaknak. Tapasztalat, rend, átláthatóság. kozoskepviselo.hu, 06-70/338-6723.

VÍZ, GÁZ, VILLANY, FÜTÉS

GÁZKÉSZÜLÉK-SZERELÉS! Gázkonvektorok, FÉG készülékek, gáztűzhelyek, gázkazánok karbantartása, javítása, beüzemelése. 06-30/443-2031.

KÖRNYÉKEN ÉLŐ villanyszerelő rövid határidővel, korrekt áron vállalja elektromos hálózatok felújítását, kiépítését, háztartási gépek bekötését, lámpák, kapcsolók, konnektorok felszerelését, biztosítéktáblák korszerűsítését. Tel.: 06-20/423-9923.

LAKÁS/INGATLAN/ BÉRLEMÉNY

„BUDAVÁR ‘89” Ingatlanközvetítő Magániroda! 06-1/201-7719, Zwilling.

HEGYVIDÉKI üdülőövezetben, Passaunál, első emeleti, erkélyes Apartement eladó. 22 000 000 Ft. 06-20/503-1686.

KIADÓ 43 NM, ALAGSORI, száraz műhely-tároló, 1 db gépkocsi számára, parkolással. Bérleti díj: 60 000 Ft/hó, közös költség 17 600 Ft/hó. Tel.: 06-70/675-1332.

2-3 SZOBÁS, EMELETI LAKÁST keresünk ügyfelünk számára. Tuczai Szabolcs, 06-70/398-5027, szabolcs@otthonmindenek.hu

OKTATÁS

MATEMATIKA ÉS FRANCIA nyelv oktatását vállalja tapasztalt pedagógus személyesen, Budán, a Lauderral szemben, illetve online. 06-20/571-7554.

ÖNNÉL IS LEHET 3-4 fős bridsz vagy tarokktanfolyam. Infó: 06-30/517-2765, bridszspa.hu, tarokkpa.hu.

RÉGISÉG

VÁR ANTIK VÁSÁROL: arany-, ezüstdíszeket, mindenféle régiségeket, nemes szőrű bundákat, arany vásárlása esetén 50-500 ezer forintig, állapotától és fajtától függően, osztrák partnereink részére. I. kerület, Mészáros utca 6. 06-20/800-5211.

VÁR ANTIK OSZTRÁK ÁRAKON vásárol: bútorokat, festményeket, bronzdíszeket, szőnyeget, katonai eszközöket, papírt, fémpénzeket, régi bizsukat, aranyat-ezüstöt, napi legmagasabb áron. Cím: I. kerület, Mészáros utca 6. 06-20/800-5211.

VÁR ANTIK AUKCIÓS ÁRAKON vásárolj mindenféle mechanikus antik órákat (karóra, falióra, asztali óra, zsebóra), akár hibásat is. Rolex, Omega, Cartier, Doxa, Marvin, TAG Heuer, IWC, Patek Philippe, Longines stb. Cím: I. kerület, Mészáros utca 6. 06-20/800-5211.

ALMÁSI KATALIN VÁSÁROL legmagasabb áron bútorokat, porcelánokat, festményeket, órákat, díszdíszeket, kristályt, könyveket, lemezeket, bizsukat, ezüstöt, arany ékszereket, kitüntetést, régi pénzt, teljes hagyatékot, értékbecséssel, díjtalan kiszállással! Tel.: 06-30/308-9148.

BÉLYEGET, PAPÍR, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre árveszünk. VI., Andrássy út 16. Tel.: 06-1/317-4757, H: 12-17, K-Sz: 10-17, Cs: 10-19.

NERC, RÓKA, mindenfajta szőrmebundát vásárol, teljes ruhaneműhagyatékot, kiegészítőket, ékszereket, könyveket és díszdíszeket, régiségeket. 06-20/229-0986.

EGYÉB

DRÁGAKÖVES NŐI arany ékszereket venne ügyvéd család való értékben. Kizárólag magánszemélytől. 06-30/822-8050.

TEHERAUTÓ-BÉRLÉS, 06-20/213-0693.

Lapunk webcíme: hegyvidekujags.hu

ONLINE APROHIRDETÉS-FELADÁS A NAP 24 ÓRÁJÁBAN

a <https://www.aprohirdetesguru.hu/budapesti-keruleti-lapok/hegyvidek/> weboldalon keresztül lehetséges.

Fizetési lehetőségek: **bankkártyával**, vagy **készpénzzel** bármely bankfiókban, vagy **banki utalással**.

INGYENES NYÍLT NAP AZ AMPLIFONNÁL

2026. február 4.
14:00-16:00

Ezúton szeretnénk meghívni ingyenes nyílt napunkra a Déli pályaudvarnál található legfelszereltebb, legmodernebb eszközökkel ellátott hallásközpontunkba.

Az esemény célja, hogy kötetlen, barátságos környezetben bemutassuk hallásközpontunk szolgáltatásait és eloszlassuk a hallásvizsgálattal és a hallókészülékekkel kapcsolatos tévhiteket.

A nyílt nap regisztrációhoz kötött!
Regisztráció: +36 1 686 2220

Helyszín:
Amplifon Déli
Magyar
Jakobinusok tere
2-3.

IRÁNY A HEGYVIDÉKI BARKÁCSMŰHELY!

A XII. kerület első közösségi barkácsműhelye, a Hegyvidéki Barkácsműhely várja vendégeit a Márvány utca 44. szám alatt (bejárat a Hertelendy utca 9. felől).

A műhelyben hozott anyagból, szakember felügyelete mellett lehet elkészíteni a saját termékeket fából, fémből, műanyagból vagy textilből.

A BARKÁCSMŰHELYT A KÖVETKEZŐ SZEMÉLYEK HASZNÁLHATJÁK:

- XII. kerületi állandó lakcímmel vagy érvényes tartózkodási hellyel rendelkező,
- 18. életévüket betöltött lakosok, akik a használat előtt a használati felelősségekre vonatkozó nyilatkozatot megismerték és egyetértőleg aláírták,
- befizetik a barkácsműhely eszközhasználati díját.
- 14 és 18 év közötti személyek csak nagykorú személy kíséretében tartózkodhatnak a helyiségben.

Az eszközhasználat díja: **300 Ft/óra** minden megkezdett óra után (az összeget online bankkártyás fizetéssel lehet kiegyenlíteni).
Időpontfoglalás: személyesen a Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán vagy online az eugyintezes.hegyvidek.hu-n.

Nyitvatartási rend:
csütörtök: 14-19 óráig
péntek: 14-19 óráig
szombat: 9-14 óráig

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
+36 1 616 1683

HEGYVIDÉKI
ÖNKORMÁNYZAT

Kiadja: Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat megbízásából a Hegyvidék Lapkiadó

Mb. főszerkesztő: STOFF CSABA ♦ Szerkesztő-újságíró: KERTÉSZ DÁNIEL ♦ Szerkesztőségi titkár: BOUSSEBAA HADJER SELIMA ♦ Fotók: a Hegyvidék Lapkiadó archívuma ♦ Tördelészerkesztő: KOVENCZ PÉTER ♦ Cím: 1126 Budapest, Beethoven utca 2/a fszt. Telefonszám: 06-1/356-3446 Internet: <http://www.hegyvidekujags.hu>. E-mail: szerkesztoseg@hegyvidekujags.hu. ♦ Eng. szám: 84-5965 ♦ Nyomdai előállítás: Mediaworks Hungary Zrt. Cím: 9021 Győr, Újlak utca 4/a. Felelős vezető: Szabady Balázs műszaki igazgató. ♦ Online apróhirdetés-felvétel a nap 24 órájában: <https://www.aprohirdetesguru.hu/budapesti-keruleti-lapok/hegyvidek/> – Fizetési lehetőség: az interneten keresztül bankkártyával, vagy készpénzzel bármely bankfiókban, vagy banki utalással. ♦ Kéziratokat, rajzokat, fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!

L

Pilates Kovács Orsival:
hétfő és péntek: 8:00-9:00

I

Jiu Jitsu Derkényi Lászlóval:
hétfő és szerda: 16:30-18:30

V

Showtánc Balázs Mártival gyerekeknek:
kedd és csütörtök: 16:30-17:30

I

Meridián Hóka Ildivel:
Senior Torna: kedd 15:00-16:00

A

Társasjáték klub Józsa Szilvivel:
péntek: 16:30-19:30

V

Ünnepeld nálunk a születnapod,
tarts nálunk családi napot!

I

A Lívia-Villa jó szívvel ad teret a kultúrának,
az oktatásnak, a sportnak, művészeteknek,
workshopnak, rendezvényeknek, ötleteidnek.

L

Regisztráció és további információ:
liviavillaregisztracio@gmail.com vagy
+36 30 409 2400 telefonszámon
Balázs Mártinál

L

A

1121 Budapest, Költő utca 1/A

EGYSZÜLŐS
KÖZPONT

1122 Budapest,
Jakobinusok tere 1.
www.egyszulo.hu

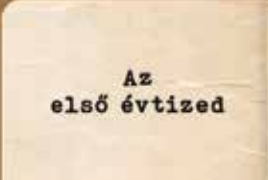

Élményfestés Budán

2026.01.21. (SZ) 17:00

MAKOVECZ
KÖZPONT ÉS ARCHÍVUM

Az
első évtized

AKTUÁLIS KIÁLLÍTÁS
Megtekinthető nyitvatartásunk
idejében.

NÉPZENEI TÁNCHÁZ
Kezdőknek, újrakezdőknek és
haladóknak.
2026.01.25 [V] 17:00 - 20:00

NYITVATARTÁS
hétfő | szerda | péntek
14:00-17:00 között
Az épületlátogatás és
az eseményeken való
részvétel díjtalan!
Elérhetőségek:
office@makovecz.hu
+36/30 314 4879

www.makovecz.hu

SZENT LÁSZLÓ HÁZ

CSALÁDI ZENÉS
MESEDÉLELŐTT
Mese, zene, alkotás - kéthetente
2026.01.25. (V.) 10.15

RINGATÓ FOGLALKOZÁS
KISIKNEK - hetente
2026.01.22. (CS.) 09.30

SZARKATÁNC
Népzenei játszó kicsiknek -
kéthetente
2026.01.22. (CS.) 17.00

DRÁMA- ÉS
ALKOTÓMŰHELY 7-11
éves gyerekeknek - hetente
2026.01.23. (P.) 16.00

sztlaszlohas.hu

Ellen • pont

A következő vitaalkalom
január 21-én 18.00 órától lesz
a Nyitott Műhelyben
(Ráth György utca 4.).

Résztvevők:
GYARMATHY ÉVA
klinikai és neveléslélektani szakpszichológus
REMÉNYI TAMÁS
gyógypedagógus, szenzoros integrációs terapeuta

Téma:
Mit tehet egy szülő, ha speciális nevelési igényű a gyereke?
Gyógypedagógia vagy integrált szemlélet?
Kezelés vagy életmódváltás?

A részvétel ingyenes!

Lámpán üldögél a marabu, kaját kunyerál az oposzum

Manapság megkerülhetetlen téma a Hegyvidékkel kapcsolatban a vaddisznók tömeges felbukkanása. Miközben igyekszünk megbarátkozni ezzel a régi-új helyzettel, érdemes kicsit kitekinteni a világba is, ahol azért nem teljesen egyedülálló a városlakó vadak felbukkanása.

Európa sok városában kis- és nagyvadak kószálnak az utakon, kertekben. A mókusok, nyulak, nyestek, róák és vaddisznók mellett felbukkannak borzok és újabban mosómedvék is, Erdély-

nak a préda után. Ha elkapták a kiszemelt zsákmányt, akkor a jelentős pluszsúllyal a sziklafal mellett felemelkedő légáramlatokat kihasználva jutnak vissza otthonukba.

Semmi különös, csak egy marabu ténfereg az utcán egy afrikai városban

ben pedig a medvék hagyják figyelmen kívül a települések határait. A nagyvilágban még enél is egzotikusabb példákat találhatunk.

Manhattan mint fészkelőhely

A vándorsólymok a leggyorsabb állatok hírében állnak, vadászat közben akár 300 kilométeres óránkénti sebességgel is lecsaphatnak főleg galambokból álló zsákmányukra. Vadon sziklafalakról kémlelik a tájat, onnan – gyakran zuhanva – indul-

New York felhőkarcolói épenséggel minden sólyomálomnak megfelelnek, mert magasak, kívülről háborítatlanok, és galamb is bőven van a környéken. A vándorsólyom – meg további három-négy rokon faj – pedig beköltözött, és ma már jelentős példányszámban él a megapoliszban.

Gólyának nem a legszebb

Afrikában zsiráfok és oroszlánok kószálnak a városokban – gondolnánk. Erre a jelentősebb

méretű településeken már kicsi az esély, de a négymilliós Kampalában (amely az egykor ott legelésző impalákról kapta a nevét) gyakoriak az urbanizált marabuk.

Ezek a gólyára emlékeztető madarak nálunk ritka vendégek, ezért védettek, de a Szaharától délre mindenütt előfordulnak. Magasságuk eléri a másfél métert, szárnyfesztávjuk pedig akár három méter is lehet. Ha ezzel még nem lennének elég tekintélyt parancsolóak, akkor jó, ha tudjuk, hogy dögevők. Ez a gasztronómiai érdeklődés pedig a szemétteltelepek és vágóhidak környékén előnyös.

A szépnék nehezen nevezhető madarak amúgy mindenütt jelen vannak. Szűrreális látvány a közlekedési lámpán ülő, vagy a járdán fesztelenül sétáló példány, amelyre a helyiek egyébként ügyet sem vetnek.

Erszéynes, de nem kenguru

Ausztrália sem maradhat ki a felsorolásból, különösen az annak északi partvidékén elterülő Darwin. Meglehet, mindössze 150 000 lakossal büszkélkedhet, mégis az észak-ausztrál területek legnagyobb lakott települése.

Trópusi klímájával jár az esős évszak, ami kissé átírja a viszonyokat. Ilyenkor mintha a környező mocsarak visszahódítanák a várost, a hetekig ömlő esőben az utcákon óriáskígyók és krokodilok járkálnak, de nem sok bajt okoznak, mert aki csak teheti, ezekre a hónapokra elhagyja a környéket.

Nyáron aztán javul a helyzet, de olyankor sem marad egzotikus vadak nélkül a város. A tengerparti főút fát ugyanis oposzsumok veszik birtokba. Ezek a

patkányszerű erszéynesek a járókelőktől igyekeznek némi harapnivalót kunyerálni, amit akár kézről is elvesznek. A jótettért cserébe kolóniáik bohókás tornamutatványokat adnak elő, egymással játszva, kergetőzve az ágak között.

A majdnem dínó páncélos lovag

A trópusoknál maradvá érdekmes említést tenni a leguánokról, amelyek Közép-Amerika mennyi városában élnek. Ezek az akár kétméteres gyíkok időskorukra egy túldíszített páncélos lovagot is megszégyenítő kinézetet öltenek. Rendszerint a fákon időznek, ahonnan gyakran egyszerűen levetik magukat, és mint egy nyolckilós zsák, tompa puffanással érnek földet. Szaladni nem szeretnek, ezért gyakran feltartják a forgalmat, amíg átkelnek az úton. De miért részesítik előnyben a zajos városokat? Növényevők, így az öntözött parkok és kertek széles kínálata egész évben terített asztalt jelent nekik. Változó testhőmérsékletű

A leguán kitűnően érzi magát a közép-amerikai települések fáin

Akár kézről is eszik az oposzum Ausztráliában

hüllők, ezért kifejezetten kedvelik a városokat, amelyek jóval melegebbek, mint a természeti környezet. És legfőképpen: természetes ellenségeik nem merészkednek az ember közelébe, így (különösen a fiatal példányok) zavartalanul fejlődhetnek. A kutyákat és társaikat pedig izmos és éles farkuk csapásaival

tartják távol, amíg fel nem kapaszkodnak egy fa biztonságos rejtékébe.

Vaddisznót adnánk hódért!

Végezetül álljon itt egy egészen közeli példa! Nem kell messzire menni érte, csak a szomszédos kerületig, ugyanis a Kopaszi-gát környéki Duna-parton egyre kevésbé számít meglepőnek, ha hódot látunk.

Ezek a vízparti rágszálók évtizedekre teljesen eltűntek a város szabályozott partjairól – és tegyük hozzá, hogy az ország más folyóvizei mellett sem lehetett találkozni velük. Aztán a természetvédők visszatelepítési erőfeszítései lassan meghozták az eredményt, és a Szigetköz vadregényes világában felépítették első váraikat a hódok. Nem kellett sokáig várni, hogy több más élőhelyen, így a nemrégiben közparkká alakított Kopaszi-gát környékén is megjelenjenek.

Barta István

Szükségszerű, hogy éjszaka is fényárba boruljanak városaink?

Télen ébrenlétünk majdnem felét mesterséges fényben töltjük, aztán karácsony táján még több fény gyúl a lakásokban és a közterületeken. Ennek az időszaknak a végén aktuális elgondolkodni városaink kivilágításának sajátosságairól és a fényár túlburjánzásáról.

Nem mindig volt jellemző a városokra, hogy éjszaka is világos-ságba borulnak. A 19. századig a sűrűn álló házak és a világítás kezdetleges lehetőségei miatt éppenséggel sötétebbek voltak éjszakánként, mint a tágasabb faluk, ahol legalább a holdfény akadálytalanul ömlöhetett a házak közé.

A technikai fejlődés aztán elhozta a különböző világítótestek, a köztéri gyertyák, olajlámpások, majd végül a gáz- és elektromos világítás megjelenését. A közvilágítás szerepét már ekkor sem az esztétikum, hanem a funkció határozta meg, bár a világítótestek, kandélaberek olykor művészi kidolgozásukkal is felhívták magukra a figyelmet.

A fény önmagában nem érték

Ahogy egyre több lett a fény, úgy az élet is alaposan megváltozott. Éjjel is folytatódhatott a munka, népszerűvé vált az esti olvasás, hajnalig nyitva tartottak az éttermek és más szórakozóhelyek, új lendületet kapott a közlekedés. A bolygó éjszakai képén halvány pontokként jelentek meg a városok.

Vegyes városi fény a Városháza téren

ténelmi fények összessége egészít ki. Ez a réteg egy város jelentősebb műemlékeinek, emblematisz épületeinek kivilágításából adódik össze. Az ilyen (dísz)kivilágítás célja az épületek arányainak megrajzolása, szépségük kiemelése, ami éjjel is hirdeti egy város önazonosságát. A kivilágított vár, Parlament, templomok, hidak sötétben is összetéveszthetetlenül teszik Budapestet.

A következő réteghez tartoznak az ideiglenes fények, például az ünnepi fénydíszek, amik a

Böszörményi utat is vidámabbá, hangulatosabbá teszik ilyenkor. Ezek akkor tudnak jól érvényesülni, ha harmóniában vannak az állandó fényekkel, megmutatkoznak, de nem hivalkodnak. Ha a díszfények pusztán önmagukban „akarnak” szépek lenni, és hatalmas tömegben elárasztani a közterületeket, akkor gyakran épp ellenkező hatást váltanak ki, és vizuális szennyezéssé silányulnak.

A városi fények utolsó rétegét a mozgó fények adják, azaz a

közlekedési eszközök lámpái. Ezek csúcsidőben fehér és vörös sávokkal rajzolják ki az utakat, de néhány órával később elhalványulnak, vagy egészen eltűnnek.

A közterületek fényeinek kialakítása komoly feladat, amin talán nem is szoktunk gondolkodni. A lényeg, hogy a fény nem önmagában érték, hanem az teszi azzá, amit megvilágít.

Attól, hogy sok ezer lumen ragyog be egy teret, még nem nyert értelmet a megvilágítás. Ha viszont a fények olyan hangulatot teremtenek, ami vonzóvá teszi a teret, és arra hívja a környékbelieket, hogy megálljanak egy beszélgetésre, akkor – még ha csak szerény fényforrásokból is származnak – betöltik szerepüket.

Az ünnepi fényeknek különösen is ilyennek kellene lenniük. Nem szabad fékevesztett áradásukkal messzire űzniük a sötétséget, inkább ki kell emelniük a kontrasztot, elgondolkodtatniuk, vagy reményt adniuk.

Jó példa a Normafa futópályája

Manapság könnyen hozzá lehet jutni kültéri fényfüzerekhez, amikkel az épületeket és a kertek növényeit díszíthetjük. Bár a LED-es technológia diódái aprók, a milliányi fényforrás végül mégis jelentősen növeli egy városrész megvilágítását, különösen a pihenő- és lakóövezetek-

ben. Persze előfordulnak túlzó, ízléstelen, természetellenes vagy vibrálva villódzó megoldások is, tovább csökkentve a jóleső pihe-nés esélyét.

Neonparádé

A városok hagyományosan meleg, sárgás fényeit rikító foltok is tarkítják. A feltűnő színeik miatt használt neonok annak idején népszerű reklámfeliratokat kanyarítottak a sötétségbe, mára azonban szinte eltűntek. Helyüket a hatalmas képernyők vették át, amelyeken éjszaka is futnak a reklámfilmek. Szerencsére a Hegyvidéket még elkerülték ezek a reklámhordozók.

A technológiai fejlődés tehát ez esetben inkább ártott a lakókörnyezet élhetőségének. Ám a LED-ek előnyeit is ki lehet használni – éppen az ember és az állatvilág életritmusának védelmében.

Erre mutat példát a Normafa futópályája, ahol a mozgásérzékelő lámpák fényereje megnő, ha valaki arra jár, és elhalványul, ha épp senki sem igényli a jobb látási viszonyokat. Ez a technológia nemcsak energiatakarékos, hanem a környező erdők életét is kevésbé befolyásolja.

BI.